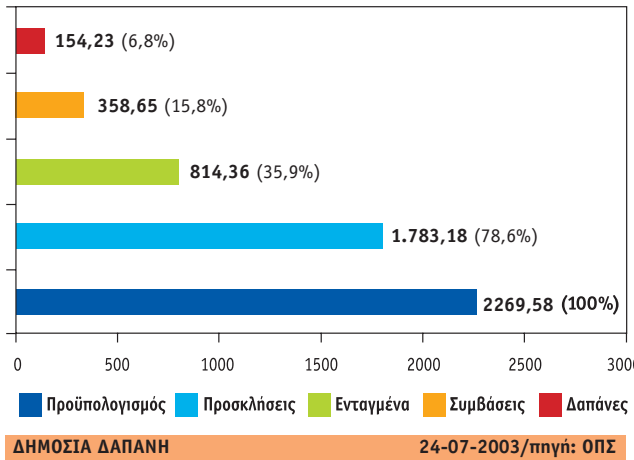


Αρον την κάμερά σου...

Τα καλά παραδείγματα (best practices) πρέπει να εντοπίζονται και να προβάλλονται διαρκώς, ως παραδείγματα άξια προς μίμηση. Κι αυτό το ξέρει από πρώτο χέρι, ο άνθρωπος που έχει αναλάβει να φέρει σε πέρας τον άθλο της καταγραφής τους, ο σκηνοθέτης Σταύρος Ψυλλάκης που με το συνεργείο του γυρίζει τους τελευταίους μήνες σ' όλη την Ελλάδα, αποτυπώνοντας μαρτυρίες και καταθέσεις, επιτυχίες αλλά και προβλήματα. Με αιχμές του δόρατος τις εφαρμογές στη Δημόσια Διοίκηση, την Παιδεία, την Έρευνα και την Ψηφιακή Οικονομία, το συνεργείο γύρισε όλη τη χώρα και κατέγραψε σε δεκάδες κασέτες, τα πιο καλά παραδείγματα της εισαγωγής των ΤΠΕ στην καθημερινότητά μας: από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών ως την Τηλεϊατρική και από το Σχολικό Δίκτυο ως το ΤΑΧΙΣnet και τις επιτυχημένες εφαρμογές του "Δικτυωθείτε" και του "Επιχειρείτε Ηλεκτρονικά" στις ελληνικές μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις. Ειδικά σ' ό,τι αφορά τις τελευταίες και με δεδομένη την τεράστια διασπορά των συμμετεχόντων στα προγράμματα, ο Σταύρος Ψυλλάκης και οι συνεργάτες του χρειάστηκε να "οργώσουν" όλη την Ελλάδα, από τη Λάρισα και το Βόλο, ως τη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, τη Ναύπακτο και τις Σέρρες, για να καταγράψουν τις καλές εφαρμογές σε επιχειρήσεις που ποίκιλαν από γραφεία τουρισμού, ζαχαροπλαστεία και ανθοπωλεία ως καταστήματα ελαστικών ή πώλησης ιατρικών μηχανημάτων. Ανάλογης ευρύτητας ήταν και η περιοδεία σε σχολικές μονάδες, που έστειλε το συνεργείο στην Πάτρα, στην Πορταριά, στη Θεσσαλονίκη, αλλά και στο Κερατσίνι. Ήδη, οι πρώτες ταινίες που δημιουργήθηκαν με βάση το υλικό που συγκεντρώθηκε σ' αυτές τις περιοδείες παρουσιάστηκαν από την ελληνική αντιπροσωπεία τον Μάιο, στο Σαλέρνο της Ιταλίας, σε σύνοδο Ιταλίας, Ελλάδας και Γαλλίας με αντικείμενο τις καλές πρακτικές, αποσπώντας θετικά σχόλια.

ΠΟΡΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚτΠ



ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓ. (ΜΕ)	ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ (ΜΕ)	ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (ΜΕ)	ΔΑΠΑΝΕΣ (ΜΕ)
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	2.269,58	814,36	358,65	154,23
Αξονας 1 ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	391,74	281,63	203,21	103,01
Μέτρο 1.1 ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΕΤΠΑ)	119,00	120,69	81,37	64,91
Μέτρο 1.2 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΕΚΤ)	166,67	137,97	117,54	38,06
Μέτρο 1.3 ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ, ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΤΠΑ)	106,07	22,97	4,30	0,05
Αξονας 2 ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	849,92	318,38	112,11	29,22
Μέτρο 2.1 «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ, ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ (ΕΤΠΑ)	35,00	8,18	3,13	1,77
Μέτρο 2.2 «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ (ΕΤΠΑ)	362,00	221,81	69,33	11,93
Μέτρο 2.3 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩ (ΕΤΠΑ)	60,00	15,88	15,63	13,57
Μέτρο 2.4 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ (ΕΤΠΑ)	99,67	16,07	0,00	0,00
Μέτρο 2.5 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΕΚΤ)	96,00	8,04	19,36	0,35
Μέτρο 2.6 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΕΤΠΑ)	103,00	30,99	4,66	1,60
Μέτρο 2.7 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΕΚΤ)	9,25	0,00	0,00	0,00
Μέτρο 2.8 «ΕΥΦΥΕΙΣ» ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ (ΕΤΠΑ)	85,00	17,40	0,00	0,00
Αξονας 3 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	537,60	174,81	27,08	16,89
Μέτρο 3.1 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΥΝΟΙΚΟΥ «ΨΗΦΙΑΚΟΥ» ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (ΕΤΠΑ)	68,00	13,92	2,33	0,95
Μέτρο 3.2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (ΕΤΠΑ)	162,67	53,32	16,62	9,24
Μέτρο 3.3 ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚτΠ (ΕΤΠΑ)	52,00	28,06	8,13	6,70
Μέτρο 3.4 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (ΕΚΤ)	154,00	51,00	0,00	0,00
Μέτρο 3.5 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚτΠ (ΕΚΤ)	100,93	28,51	0,00	0,00
Αξονας 4 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	422,53	15,44	3,26	1,80
Μέτρο 4.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ (ΕΤΠΑ)	170,00	15,44	3,26	1,80
Μέτρο 4.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ (ΕΤΠΑ)	94,93	0,00	0,00	0,00
Μέτρο 4.3 ΠΡΟΗΓΜΕΝΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ (ΕΤΠΑ)	70,00	0,00	0,00	0,00
Μέτρο 4.4 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΣΕ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΑ ΚΕΝΤΡΑ (ΕΤΠΑ)	80,00	0,00	0,00	0,00
Μέτρο 4.5 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΕΚΤ)	7,60	0,00	0,00	0,00
Αξονας 5 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	67,79	24,09	12,99	3,31
Μέτρο 5.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ (ΕΚΤ)	25,33	0,92	0,15	0,04
Μέτρο 5.2 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΚΤ	21,74	9,98	0,27	0,00
Μέτρο 5.3 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ	20,71	13,20	12,57	3,27

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ 24-07-2003/ Πηγή: ΟΠΣ

ΤΕΥΧΟΣ 12^ο- 13^ο
ΙΟΥΝΙΟΣ-ΙΟΥΛΙΟΣ 03
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΩΡΕΑΝ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ"

σελ.3

"Με την εφαρμογή και τη χρήση των σύγχρονων τεχνολογικών επιτευγμάτων αναμένεται να επαναπροσδιορισθεί ο παραδοσιακός ρόλος των μουσείων και των φορέων που διαχειρίζονται και κατέχουν την πολιτιστική κληρονομιά σε ό,τι αφορά την τεκμηρίωση, την παρουσίαση και την προβολή της στο ευρύ κοινό και ταυτόχρονα να αναδειχθούν νέες, εύχρηστες και πιο φιλικές μέθοδοι μαζικής προσέγγισης του Πολιτισμού"...

Άρθρο του υπουργού Πολιτισμού, Ευάγγελου Βενιζέλου, ειδικά για το αφιέρωμα του Infosoc.

σελ. 4

Η στρατηγική για τον Πολιτισμό στην ΚτΠ
Η Ειδική Γραμματέας του υπουργείου Πολιτισμού, Βαρβάρα Μπελεζίνη, αναλύει το πρόγραμμά του για το διάστημα 2000-2006.

σελ. 7

"Ο στόχος είναι με τη χρήση των ΤΠΕ να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς των ιστορικών αρχείων και τεκμηρίων και της σύγχρονης δημιουργίας, η διάχυση του ελληνικού πολιτισμού εντός αλλά και εκτός των συνόρων (πολιτιστικά προϊόντα μεταφρασμένα), η τεκμηρίωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, η οικονομική αξιοποίηση του πολιτιστικού περιεχομένου και η προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων..."
Άρθρο του Ειδικού Γραμματέα για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Γιάννη Καλογήρου.

σελ. 6

Πρωτοθύμε την εναρμόνιση των ενεργειών ψηφιοποίησης
Συνέντευξη του προέδρου της Επιτροπής Ψηφιοποίησης Εθνικού Πολιτιστικού Αποθέματος, καθηγητή Θ. Παπαθεοδώρου.

σελ. 9

"Θέλουμε να γεφυρώσουμε τον ψηφιακό πολιτισμό με προηγούμενες, περισσότερο συμβατικές και παραδοσιακές, μορφές κοινωνικής δράσης και εργασίας..."
Συνέντευξη του ιστορικού και στελέχους του ΙΜΕ, Μιχάλη Βαρλά.

σελ. 12

Αρχές, πρότυπα και καλές πρακτικές
Πολυσέλιδη αναφορά στην ημερίδα που διοργάνωσε η Ειδική Γραμματεία για την ΚτΠ, για όσους ασχολούνται με έργα Πληροφορικής και Επικοινωνιών στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚτΠ. Εκτενείς περιλήψεις όλων των εισηγήσεων.



Πολιτιστική κινητοποίηση για την Κοινωνία της Πληροφορίας

Ένας από τους πιο φιλόδοξους και εθνικά επωφελείς στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας", στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ, η διάσωση και η προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, μπήκε πλέον στο δρόμο της υλοποίησης. Με εφάλητήριο το Μέτρο 1.3 του ΕΠ, το υπουργείο Πολιτισμού εφαρμόζει με γοργούς πλέον ρυθμούς τη στρατηγική του για την Κοινωνία της Πληροφορίας, η οποία έχει ως κεντρικό άξονα την ορθολογική, ισόρροπη και ταυτόχρονη επιδίωξη του κοινωνικού και οικονομικού οφέλους που προκύπτει από την ανάπτυξη του πολιτισμού. Η επίσημη ανακοίνωση, πριν από λίγες εβδομάδες, εκ μέρους του Ειδικού Γραμματέα για την ΚτΠ, Γιάννη Καλογήρου, και της Ειδικής Γραμματέως του υπουργείου Πολιτισμού, Βαρβάρας Μπελεζίνη, της πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο του Μέτρου 1.3, με ανσκήνιο την "Τεκμηρίωση, αξιοποίηση και ανάδειξη του Ελληνικού Πολιτισμού" ανοίγει το δρόμο για να επιτευχθεί, με τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών η καλύτερη δυνατή προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, των ιστορικών αρχείων και τεκμηρίων και της σύγχρονης δημι-

ουργίας, η διάχυση του ελληνικού πολιτισμού εντός αλλά και εκτός των συνόρων, αλλά και η τεκμηρίωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, με όσα οφέλη εκπορεύονται από μια τέτοια ενέργεια. Η πρόσκληση αφορά στην "Ανάπτυξη συνθηκών για τη δημιουργία ψηφιακού πολιτιστικού αποθέματος", στην "Ανάδειξη, προβολή και επικοινωνία του Ελληνικού Πολιτισμού στην Κοινωνία της Πληροφορίας" και στην "Οικονομική αξιοποίηση - προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων". Στην πράξη, οι αιτούμενες προτάσεις καλύπτουν ευρύτατη κλίμακα μικρότερων, ενδιαφερόντων υποέργων, ξεκινώντας από τη συστηματική ψηφιοποίηση πολιτιστικών δεδομένων και φθάνοντας ως την παραγωγή DVD ανάλογου περιεχομένου και την εγκατάσταση αυτόματων συστημάτων έκδοσης / ελέγχου ειστηρίων στα πύο πολυσύχναστα μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους. Μέσα στους επόμενες εβδομάδες, αναμένονται ανάλογες προσκλήσεις από τις περιφέρειες στους τομείς του πολιτισμού και του τουρισμού. Σ' αυτές τις προσπάθειες, που αναδεικνύουν το ελληνικό πολιτιστικό περιεχόμενο μέσα στον ευρύτερο ευρωπαϊκό πολυ-πολιτισμικό χώρο, το Infosoc αφιερώνει τούτο το τεύχος του. **is**

Υπεύθυνος έκδοσης:

Γιάννης Καλογήρου, Ειδικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών για την "Κοινωνία της Πληροφορίας"
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ "ΚτΠ" - Διεύθυνση επικοινωνίας:
Ναυάρχου Νικοδήμου 11 & Βουλής, 10557 Αθήνα - Τηλ.: 210-3722400, Fax: 210-3722499 Ιστοσελίδα: www.infosociety.gr, e-mail: inform@infosoc.gr

Σημαντικές ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για το ψηφιακό περιεχόμενο

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα μπορούσε να μείνει αμέτοχη σε ένα θέμα τόσο μεγάλης σημασίας - την ψηφιοποίηση και διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς - για έναν πολυ-πολιτισμικό χώρο, όπως ο δικός της. Έτσι, διαθέτει ειδική μονάδα στη Γενική Διεύθυνση της Κοινωνίας της Πληροφορίας (DG Information Society) με αντικείμενο τη διατήρηση και ενίσχυση της πολιτιστικής κληρονομιάς, με επικεφαλής τον Μπέρναρντ Σμιθ, και έχει διαμορφώσει πολιτική σ' ό,τι αφορά στην ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου και βασικών υπηρεσιών διαχείρισής του, η οποία - ιδιαίτερα στην περίπτωση του Πολιτισμού- συνοδεύεται από πρόνοια για την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων.

Ο εναρμονισμός και η επίτευξη συνεργειών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο επιβάλλεται κι από δυο ακόμα λόγους: τον πολύ υψηλό κόστος της ψηφιοποίησης και τη μεγάλη πολυπλοκότητα ως προς τις ορθές πρακτικές και τα τεχνολογικά πρότυπα. Έτσι, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ιδρύσει ομάδα εθνικών εμπειρογνομόνων, εκπροσώπων των κρατών-μελών, η οποία μελετά τα ζητήματα αυτά και εκδίδει ανάλογες κατευθυντήριες οδηγίες. Η ομάδα αυτή, στην οποία η χώρα μας εκπροσωπείται από το Εργαστήριο Πληροφο-

που πρότείνει το πανεπιστήμιο Πατρών. Το σύστημα χρησιμοποιεί ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια για τη συλλογή στοιχείων παρακολούθησης έργων και αυτοματοποιημένους τρόπους παραγωγής στατιστικών αποτελεσμάτων, σχετικά με την πρόοδο του έργου, τα οικονομικά του στοιχεία, τα ποιοτικά και ποσοτικά αποτελέσματα κλπ.

- Η αναγνώριση καλών πρακτικών και κέντρων αριστείας για την ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Η δραστηριότητα επικεντρώνεται κυρίως στη δημιουργία πανευρωπαϊκού αρχείου οργανισμών και προγραμμάτων τα οποία σχετίζονται με την ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Η διαλειτουργικότητα του ψηφιακού πολιτι-



νται από πλευράς ποιότητας στην αξία του περιεχομένου που επιθυμούν να προβάλουν. Έτσι, η ομάδα προωθεί ένα σύνολο κριτηρίων αξιολόγησης της ποιότητας των πολιτιστικών κόμβων στο Διαδίκτυο και μέθοδο αξιολόγησής τους. Βάσει των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, προτείνεται ένα σύνολο οδηγιών και τεχνικών προϋποθέσεων για τη δημιουργία ποιοτικά αναβαθμισμένων και πλέον αποδεκτών πολιτιστικών κόμβων στο Διαδίκτυο.

στικού αποθέματος και η παροχή υπηρεσιών με βάση αυτό. Με δεδομένο ότι η επαναχρησιμοποίηση του ψηφιακού πολιτιστικού αποθέματος βασίζεται στη διαλειτουργικότητά του, είναι ιδιαίτερα σημαντική μια συμφωνία ως προς τα τεχνολογικά πρότυπα, τα διεθνή σύνολα μετα-δεδομένων τεκμηρίωσης και τις τεχνολογίες υποστήριξης της διαλειτουργικότητας.

- Τα θέματα πολυγλωσσίας και ανακάλυψης

ψηφιοποιημένου περιεχομένου. Η ευρωπαϊκή πολιτιστική ιδιαιτερότητα - που οφείλεται, εκτός των άλλων, και στο γλωσσικό μωσαϊκό-δυσχεραίνει την πρόσβαση του κοινού χρήστη στο μεγαλύτερο μέρος των ψηφιακών αποθεμάτων. Αυτό οφείλεται κυρίως στην έλλειψη αποδοτικών μηχανισμών αναζήτησης στις υπάρχουσες βάσεις δεδομένων και σε δικτυακούς κόμβους. Οι ενέργειες της ομάδας στοχεύουν στην εξεύρεση τρόπων άρσης του αδιεξόδου που προκαλείται από την πολυγλωσσία και μεθόδων αναζήτησης στις πληροφορίες των ψηφιακών αποθεμάτων των κρατών - μελών.

- Τα κριτήρια ποιότητας πολιτιστικών κόμβων του Διαδικτύου. Είναι κοινή η διαπίστωση πως πολλοί πολιτιστικοί κόμβοι δεν ανταποκρίνο-

νται από πλευράς ποιότητας στην αξία του περιεχομένου που επιθυμούν να προβάλουν. Έτσι, η ομάδα προωθεί ένα σύνολο κριτηρίων αξιολόγησης της ποιότητας των πολιτιστικών κόμβων στο Διαδίκτυο και μέθοδο αξιολόγησής τους. Βάσει των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, προτείνεται ένα σύνολο οδηγιών και τεχνικών προϋποθέσεων για τη δημιουργία ποιοτικά αναβαθμισμένων και πλέον αποδεκτών πολιτιστικών κόμβων στο Διαδίκτυο.

Σημαντική προς αυτή την κατεύθυνση συνεισφορά, είχε και η σύνοδος που πραγματοποιήθηκε στην Κέρκυρα, στα τέλη Ιουνίου και στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρείας, με αντικείμενο "Τεχνολογίες και Πρακτικές για την Ψηφιοποίηση και για τη Διατήρηση & Διαχείριση του Ψηφιακού Περιεχομένου", στη διάρκεια της οποίας παρουσιάστηκαν - εκτός των άλλων - και οι δραστηριότητες των ευρωπαϊκών δικτύων ψηφιοποίησης. **is**

Στόχος μας η ψηφιακή αποθεματοποίηση και ανάδειξη του Ελληνικού Πολιτισμού



Η ορθολογική, ισόρροπη και ταυτόχρονη επιδίωξη του κοινωνικού και οικονομικού οφέλους που προκύπτει από την ανάπτυξη του Πολιτισμού αποτελεί τη βασική αρχή η οποία διέπει τη στρατηγική ανάπτυξης που έχει σχεδιάσει το ΥΠΠΟ για την Κοινωνία της Πληροφορίας και η οποία θα υλοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό από το Μέτρο 1.3. του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΚτΠ. Η αρχή αυτή αναμένεται να προσφέρει σημαντικά οφέλη στην ανάπτυξη τόσο του ευρύτερου πολιτιστικού τομέα, στην επιστήμη και την πολιτιστική εκπαίδευση, όσο και στη βιομηχανία του ελεύθερου χρόνου και γενικότερα στην εθνική οικονομία. Τα οικονομικά οφέλη θα προκύψουν είτε άμεσα, με την απ' ευθείας επιχειρηματική αξιοποίηση του πολιτιστικού προϊόντος, είτε έμμεσα, από την αξιοποίηση παράλληλων δραστηριοτήτων (τουρισμός, βιομηχανία ψυχαγωγίας, περιεχομένου, εκπαίδευση, εμπόριο).

Στις γενικές επιδιώξεις της στρατηγικής για τον πολιτισμό στην ΚτΠ περιλαμβάνονται αφενός η γενικότερη προώθηση του πολιτισμού και της πολιτιστικής εκπαίδευσης, μέσω της συστηματικής τεκμηρίωσης και ανάδειξης της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς και μέσω της ενεργοποίησης του πολιτιστικού ανθρώπινου δυναμικού (δημιουργών, ειδικών επιστημόνων, νέων, καθώς και του οποιουδήποτε πολίτη) και αφετέρου η ενίσχυση της βιομηχανίας περιεχομένου, μέσω της ανάπτυξης πολιτιστικών υπηρεσιών και προϊόντων προστιθέμενης αξίας και συναφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Με την εφαρμογή και τη χρήση των σύγχρονων τεχνολογικών επτευγμάτων αναμένεται να επαναπροσδιορισθεί ο παραδοσιακός ρόλος των μουσείων και των φορέων που διαχειρίζονται και κατέχουν την πολιτιστική κληρονομιά σε ό,τι αφορά την τεκμηρίωση, την παρουσίαση και την προβολή της στο ευρύ κοινό και ταυτόχρονα να αναδειχθούν νέες, εύχρηστες και πιο φιλικές μέθοδοι μαζικής προσέγγισης του Πολιτισμού, που αναμένεται να δημιουργήσουν νέα προϊόντα και νέες αγορές τόσο στην Ευρώπη, όσο και στον υπόλοιπο κόσμο. Παρεπόμενες θετικές συνέπειες θα υπάρξουν

στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα σε τομείς όπου η προβολή του Πολιτισμού αποτελεί κρίκο της αλυσίδας παραγωγής.

Με τις δράσεις του προγράμματος για τον Πολιτισμό στην ΚτΠ επιδιώκεται τόσο η βελτίωση των συνθηκών προσφοράς, όσο και η τόνωση της ζήτησης των υπηρεσιών και προϊόντων του πολιτιστικού περιεχομένου σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Σε ό,τι αφορά στη βελτίωση των συνθηκών προσφοράς θα πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις που θα επιδιώκουν αφενός την ανάπτυξη των συνθηκών, των δομών και των απαραίτητων υποδομών για την εξασφάλιση των διαδικασιών ψηφιακής αποθεματοποίησης του Ελληνικού Πολιτισμού και αφετέρου τη διευκόλυνση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσα σε ένα πλαίσιο που εξασφαλίζει την αξιοποίηση των πνευματικών δικαιωμάτων προς όφελος των δημιουργών και των κατόχων και την υψηλή ποιότητα των παραγομένων προϊόντων και υπηρεσιών.

Σε ό,τι αφορά στην τόνωση της ζήτησης, θα πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις που θα επιδιώκουν αφενός την ανάδειξη, την προβολή και τη βελτίωση της κατανόησης του Ελληνικού Πολιτισμού και αφετέρου την ενθάρρυνση της συμμετοχής του πολιτιστικού ανθρώπινου δυναμικού, όπως και του οποιουδήποτε πολίτη στην ΚτΠ. Η υλοποίηση του προγράμματος, ιδιαίτερα στον τομέα της ανάδειξης και αξιοποίησης του Ελληνικού Πολιτισμού στην ΚτΠ, απαιτεί υψηλή τεχνολογία, γρήγορες αποκρίσεις και επιχειρηματικού χαρακτήρα ανάπτυξη. Για το λόγο αυτό οργανώθηκε κατάλληλη μονάδα στον Οργανισμό Προβολής του Ελληνικού Πολιτισμού ΑΕ, και στελεχώθηκε με εξειδικευμένο δυναμικό, για να υλοποιήσει το μεγαλύτερο μέρος των έργων που αφορούν στην ανάδειξη και αξιοποίηση στην ΚτΠ της πολιτιστικής κληρονομιάς που βρίσκεται στα Μουσεία και τους Αρχαιολογικούς Χώρους της χώρας.

Καθηγητής Ευάγγελος Βενιζέλος
Υπουργός Πολιτισμού

Η στρατηγική για τον Πολιτισμό στην Κοινωνία της Πληροφορίας

Το πρόγραμμα του υπουργείου Πολιτισμού στην Κοινωνία της Πληροφορίας για το διάστημα 2000-2006 περιλαμβάνει έργα και δράσεις που εντάσσονται στους εξής τομείς:

1. Ανάπτυξη συνθηκών για τη δημιουργία ψηφιακού πολιτιστικού αποθέματος

Περιλαμβάνει έργα και δράσεις που οδηγούν στη δημιουργία των απαραίτητων υποδομών ΤΠΕ για την ψηφιοποίηση και επιστημονική τεκμηρίωση του Ελληνικού Πολιτισμού. Τα αποτελέσματα των έργων θα απευθύνονται κατά κύριο λόγο στην παγκόσμια επιστημονική και εκπαιδευτική κοινότητα, αλλά ταυτόχρονα θα αποτελούν εύκολα προσβάσιμο πρωτογενές ψηφιακό υλικό για τη δημιουργία δευτερογενών προϊόντων και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας.

2. Ανάδειξη, προβολή και επικοινωνία του Ελληνικού Πολιτισμού στην ΚτΠ

Οι δράσεις και τα έργα αυτού του τομέα αποτελούν την αιχμή της στρατηγικής για τον πολιτισμό στην ΚτΠ, κατά τα επόμενα χρόνια. Απευθύνονται στον παγκόσμιο πολίτη της ΚτΠ και επιδιώκουν την ανά-



Φωτορεαλιστική απεικόνιση των συστημάτων πληροφόρησης που θα εγκατασταθούν σε αρχαιολογικούς χώρους

δειξη του Ελληνικού Πολιτισμού και την πολιτιστική επικοινωνία. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται τα εξής:

- Η δημιουργία και η προώθηση ηλεκτρονικών πολύγλωσσων εκδόσεων και κόμβων πληροφόρησης στο διαδίκτυο, που θα παρουσιάζουν τα σημαντικότερα μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και Πινακοθήκες της χώρας, καθώς επίσης σημαντι-

κές πτυχές και ολοκληρωμένα θεματικά σύνολα του Πολιτισμού μας.

- Η ανάπτυξη "Μουσείων και Εκθέσεων Αντίληψης" εντός αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, με τη σύνθεση φυσικών εκθεμάτων και ψηφιακών μέσων.
- Η ανάπτυξη προηγμένων συστημάτων πληροφόρησης του κοινού στα πλέον επισκέψιμα μουσεία και χώρους.

3. Οικονομική αξιοποίηση - προστασία πνευματικών δικαιωμάτων

Στόχος αυτού του τομέα είναι η ανάπτυξη, η απλούστευση και η διευκόλυνση δράσεων που προσφέρουν οικονομικά οφέλη στην ευρύτερη οικονομία του Πολιτισμού. Τα έργα που θα υλοποιηθούν θα οδηγούν στη βελτίωση των παρεχομένων προς τους πολίτες πολιτιστικών υπηρεσιών και θα διευκολύνουν την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με την αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος και την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων. Ειδικότερα στη κατηγορία αυτή θα χρηματοδοτηθούν, μεταξύ άλλων έργα και δράσεις για:

- Την ανάπτυξη συστημάτων για την οικονομική αξιοποίηση των φυσικών και άυλων πολιτιστικών αγαθών στις παγκόσμιες ηλεκτρονικές αγορές.
- Την ανάπτυξη αυτόματων συστημάτων πώλησης εισιτηρίων, διαχείρισης και ελέγχου των εισόδων του κοινού σε σημαντικά Μουσεία και Χώρους.

Βαρβάρα Μπελεζίνη, Ειδική Γραμματέας του υπουργείου Πολιτισμού

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στα έργα

Ο ΟΠΕΠ, μέσω της Διεύθυνσης Ψηφιακών Εφαρμογών, έχει προχωρήσει, όπως δήλωσε στο Infosoc ο προϊστάμενός της, Γιώργος Καλαμαράς, στην υλοποίηση του Επιχειρησιακού του Σχεδιασμού, που στην ουσία καταρτίστηκε προσαρμοζόμενος στο συμπλήρωμα προγραμματισμού για το Μέτρο 1.3. Στο πλαίσιο της 1ης πρόσκλησης γι' αυτό το Μέτρο, ο ΟΠΕΠ υπέβαλε - δρώντας για λογαριασμό του υπουργείου Πολιτισμού - 23 Τεχνικά Δελτία, τα οποία αφορούσαν σε έργα που είχαν ως στόχο την προβολή και ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς στην ΚτΠ. Τα περισσότερα από αυτά έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τα διαφοροποιούν σε σημαντικό βαθμό, αφού υπεισέρχεται ο παράγοντας της παραγωγής πολιτιστικού περιεχομένου.

Έτσι τα περισσότερα αναπτύσσονται σε δύο υποέργα, από τα οποία το πρώτο αφιερώνεται στην παραγωγή πολιτιστικού περιεχομένου από τους καθ' ύλην εξειδικευμένους επιστήμονες (αρχαιολόγους, ιστορικούς κ.ά) και την ειδική προσαρμογή του στις απαιτήσεις των ψηφιακών εφαρμογών, ενώ το δεύτερο αφορά αποκλειστικά στην ψηφιακή παραγωγή ή / και ανάπτυξη των απαραίτητων πληροφοριακών συστημάτων.

Η υλοποίηση των έργων βρίσκεται σε εξέλιξη - παράλληλα - και έχουν ήδη ξεκινήσει όλα τα υποέργα που αφορούν στην παραγωγή του απαραίτητου πολιτιστικού περιεχομένου. Για την παραγωγή του θα ενεργοποιηθούν περί τους 300 ειδικούς επιστήμονες από τον χώρο του Πολιτισμού.

Πίνακας 3: ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ 47

α/α	Κατηγορία Ενέργειας	Τίτλος έργου	Τελικός Δικαιούχος	Προϋπολογισμός
1	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για τον Αρχαιολογικό Χώρο της Ακρόπολης	ΟΠΕΠ	423.700
2	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο	ΟΠΕΠ	389.700
3	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για τον Αρχαιολογικό Χώρο και το Μουσείο της Αρχαίας Ολυμπίας	ΟΠΕΠ	408.400
4	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για τον Αρχαιολογικό Χώρο και το Μουσείο των Δελφών	ΟΠΕΠ	380.000
5	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο Αθηνών	ΟΠΕΠ	395.600
6	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για το Νομισματικό Μουσείο	ΟΠΕΠ	396.800
7	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για τον Αρχαιολογικό Χώρο και το Μουσείο της Επιδαύρου	ΟΠΕΠ	414.100
8	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού	ΟΠΕΠ	387.800
9	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για το Άγιον Όρος	ΟΠΕΠ	480.800
10	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για τον Αρχαιολογικό Χώρο των Αιγών	ΟΠΕΠ	390.000
11	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για την Μεσαιωνική Ρόδο	ΟΠΕΠ	346.800
12	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για τον Αρχαιολογικό Χώρο των Μυκηνών	ΟΠΕΠ	387.700
13	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για το Μουσείο Ηρακλείου	ΟΠΕΠ	412.500
14	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για τον Αρχαιολογικό Χώρο και το Μουσείο Ακρωτηρίου - Θήρας	ΟΠΕΠ	318.300
15	2.1	Παραγωγή ψηφιακής έκδοσης για τον Αρχαιολογικό Χώρο και το Μουσείο του Μυστρά	ΟΠΕΠ	435.400
16	2.4	Αναβάθμιση και λειτουργία Πληροφοριακού Κόμβου "ΟΔΥΣΣΕΑΣ"	ΟΠΕΠ	4.000.000
17	2.7	Ψηφιακή Έκδοση της Ιστορίας των Αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων	ΟΠΕΠ	5.000.000
18	2.8	Συστήματα πληροφόρησης του κοινού για τα μικρότερα Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους	ΟΠΕΠ	5.000.000
19	3.3	Αυτοματοποίηση της διαδικασίας πώλησης εισιτηρίων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους	ΟΠΕΠ	3.000.000
				22.967.600

Πίνακας 4: ΕΡΓΑ ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ 47

α/α	Κατηγορία Ενέργειας	Τίτλος έργου	Τελικός Δικαιούχος	Προϋπολογισμός
1	2.7	Ψηφιακή Έκδοση της Ιστορίας του Μ. Αλεξάνδρου	ΟΠΕΠ	5.000.000
				5.000.000

ΕΨΕΠΑ: Με στόχο την εναρμόνιση των ενεργειών ψηφιοποίησης

Ένα από τα σοβαρότερα θέματα σε κάθε εθνικού επιπέδου προσπάθεια, είναι η εναρμόνιση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και παραγόντων, ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα με τη μικρότερη δυνατή απώλεια χρόνου και πόρων. Αυτός ακριβώς είναι ο στόχος του πενταετούς Εθνικού Προγράμματος Ψηφιοποίησης τον οποίο προωθεί η Επιτροπή για την Ψηφιοποίηση του Ελληνικού Πολιτιστικού Αποθέματος (ΕΨΕΠΑ). Αποστολή της είναι να υποστηρίξει και να παρέχει τεχνικές συμβουλές προς το υπουργείο Πολιτισμού σε θέματα ψηφιοποίησης, να συντονίζει την εθνική αντιπροσώπευση στις ευρωπαϊκές μονάδες ειδικών, να σχεδιάζει και να υλοποιεί την οργανωτική δομή για τη δημιουργία και διαχείριση του εθνικού ψηφιακού αποθέματος, να αναπτύσσει το απαραίτητο πλαίσιο για την επιτυχή προώθηση προγραμμάτων ψηφιοποίησης και να εκπαιδεύει το αναγκαίο προσωπικό σε τέτοια θέματα. Η επιτροπή αποτελείται από εκπροσώπους των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και των πολιτισμικών οργανισμών της χώρας, εδρεύει στην Πάτρα απ' όπου δρά με συντονιστή το Εργαστήριο Πληροφοριακών Συστημάτων Υψηλών Επιδόσεων του εκεί πανεπιστημίου και προεδρεύεται από τον καθηγητή Θεόδωρο Παπαθεοδώρου, που μίλησε στο Infosoc

για τις δραστηριότητές της. Από τις οποίες, ως πρώτη, καλύτερη και άμεση προτεραιότητα θεωρεί την εναρμόνιση των ενεργειών και του τρόπου εργασίας όλων των ασχολούμενων με ψηφιοποίηση φορέων. Η επιτροπή έχει κάνει σημαντική δουλειά σ' αυτό τον τομέα και ως το τέλος του έτους πρόκειται να αναρτήσει ένα κείμενο γενικών κατευθύνσεων, που θα καλύπτει τόσο τα τεχνικά πρότυπα όσο και τις ακολουθούμενες διαδικασίες, όπως ήδη γίνεται



σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Βέβαια, όπως επεσήμανε ο κ. καθηγητής, ο ρόλος της επιτροπής είναι μόνο συμβουλευτικός και δεν μπορεί να επιβάλει τις απόψεις της, όμως, με δεδομένη τη συμφωνία σε ευρωπαϊκό επίπεδο ως προς ένα ενιαίο ερωτηματολόγιο, σ' εμάς δεν μένει παρά να ακολουθήσουμε (εκόντες-άκοντες) το ρεύμα.

Ο κ. Παπαθεοδώρου αναγνώρισε τις δυσκολίες του εγχειρήματος, ιδιαίτερα λόγω του σημαντικού κόστους της οργάνωσης από μικρούς και με λιγοστά μέσα φορείς ενός ψηφιακού αρχείου, το οποίο θα προσφέρεται προς μακροπρόθεσμη διατήρηση και

αξιοποίηση (κάτι που έχουν ήδη κάνει οι Αμερικανοί, με το Πρόγραμμα Διάσωσης της Εθνικής Μνήμης, αλλά και Ευρωπαίοι, όπως οι Ολλανδοί). Όμως, αναπρότεινε τη συνεργασία με κάποιους "ουδέτερους" φορείς, όπως πχ. τα πανεπιστήμια, τα οποία θα μπορούσαν να αποθηκεύσουν στις δικές τους εγκαταστάσεις το "υλικό" των μικροτέρων, παίζοντας τον ρόλο του θεματοφύλακα ή της "τρίτης έμπιστης οντότητας", παρέχοντάς τους συνάμα όλα τα εκέγγα από πλευράς πνευματικών δικαιωμάτων.

Μάλιστα, τόνισε ότι η συνεργασία σε θέματα ψηφιοποίησης καλό είναι να μην περιορίζεται εντός συνόρων, αλλά να επεκτείνεται και εκτός αυτών, προβάλλοντας την περίπτωση του Εργαστηρίου της Πάτρας, που ήλθε σε συμφωνία με το αντίστοιχο του πανεπιστημίου της Ρώμης, με την ευκαιρία της διαδοχής της Ελλάδας από την Ιταλία, στην προεδρεία της ΕΕ. Η πρωτοβουλία Πάτρας - Ρώμης, όπως ήδη αποκαλείται, πιστεύεται ότι θα αποφέρει πλούσιους καρπούς σ' ό,τι αφορά στην εξέλιξη καλών πρακτικών. Τέλος, ο κ. Παπαθεοδώρου έκανε ιδιαίτερη μνεία στους δρόμους που ανοίγονται με την πρόσκληση 65 για τον πολιτισμό, θεωρώντας πως μέσω αυτής ενισχύονται και απελευθερώνονται πάρα πολλές δράσεις, όπως αποδεικνύεται από τη σημαντική κινητοποίηση δυνάμεων. **IS**

Για την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς

Ουσιαστικό βήμα για την επίτευξη ενός από τους πιο σημαντικούς στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας, την ανάδειξη, τεκμηρίωση και αξιοποίηση του ελληνικού πολιτισμού, έγινε πριν από λίγες εβδομάδες, με την ανακοίνωση εκ μέρους της Ειδικής Γραμματείας για την ΚτΠ της πρωτοβουλίας "Ψηφίς". Στόχος της είναι η καταγραφή των Πολιτιστικών Φορέων και Οργανισμών όλης της χώρας, με σκοπό την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωσή τους για τα έργα που πρόκειται να προκηρυχθούν εντός του έτους και να χρηματοδοτηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας".

Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία έχει ως αποδέκτες τους φορείς που είτε συγκεντρώνουν και διαθέτουν κάθε μορφής πολιτιστικό περιεχόμενο, είτε αναπτύσσουν δραστηριότητα στον τομέα του

πολιτισμού. Έτσι, θα γίνει ευκολότερα και πληρέστερα η ενημέρωσή τους από την Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ ΚτΠ, σχετικά με τις ευκαιρίες ενίσχυσής τους, στο πλαίσιο των Μέτρων 1.3 και 2.4, που προβλέπουν τη χρηματοδότηση για έργα ψηφιοποίησης πολιτιστικού περιεχομένου, δημιουργία πολιτιστικών κόμβων ενημέρωσης, παραγωγή ηλεκτρονικών εκδόσεων κλπ.

Στο πρώτο στάδιο αυτής της πρωτοβουλίας, οι φορείς καλούνται να επισκεφθούν την ιστοσελίδα που δημιουργήθηκε ειδικά γι' αυτό το σκοπό, στη διεύθυνση <http://psifis.infosoc.gr>, και να συμπληρώσουν ηλεκτρονικά το ερωτηματολόγιο που θα βρουν εκεί, με στόχο την καταγραφή των ιδίων, των δραστηριοτήτων τους και των αναγκών τους. Τα στοιχεία αυτά θα αξιολογηθούν, στη συνέχεια, από

την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και τα συμπεράσματα που θα προκύψουν θα χρησιμοποιηθούν στο σχεδιασμό των προσκλήσεων ενδιαφέροντος προς τις περιφέρειες, μέσα στους επόμενους μήνες.

Μ' αυτή την ενέργεια, οι φορείς εξασφαλίζουν την άμεση και έγκυρη πληροφόρησή τους σχετικά με προσκλήσεις υποβολής προτάσεων τελικών δικαιούχων για την υλοποίηση

δράσεων στον τομέα του πολιτισμού, διαδικασίες αξιολόγησης των υποβαλλόμενων προς ένταξη έργων, σχεδιαστικές παραδοχές και κατευθύνσεις που ακολουθούνται κατά τη φάση υλοποίησης των έργων στον τομέα του Πολιτισμού. Η συμμετοχή στο δίκτυο "Ψηφίς" είναι δωρεάν και τα στοιχεία προστατεύονται από τους δέοντες κανόνες εμπιστευτικότητας.



Πολιτισμός και Ψηφιακό περιεχόμενο: σχέση ζωής

Του Ειδικού Γραμματέα για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Γιάννη Καλογήρου



Η αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών προσφέρει νέες δυνατότητες όχι μόνο για τη διάδοση μέσω της ψηφιοποίησης, αλλά και για τη διάχυση και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς μιας χώρας. Η Ελλάδα διαθέτει μεγάλο ιστορικό και πολιτιστικό απόθεμα, συμπεριλαμβανομένου και του νεότερου ελληνικού πολιτισμού, το οποίο μπορεί - με τη χρήση των νέων τεχνολογιών - να αξιοποιηθεί τόσο για ερευνητικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς, όσο και για την αναβάθμιση των υπηρεσιών στο τομέα του τουρισμού. Στο πλαίσιο του ΕΠ ΚτΠ και συγκεκριμένα στον Άξονα 1 Μέτρο 3 ("Τεκμηρίωση, αξιοποίηση και ανάδειξη του Ελληνικού Πολιτισμού" συνολικού προϋπολογισμού 119,8 Μ), προβλέπεται σημαντικός αριθμός έργων και σημαντικός προϋπολογισμός για δράσεις που αφορούν στο ψηφιακό περιεχόμενο και τον Πολιτισμό.

Ο στόχος είναι με τη χρήση των ΤΠΕ να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς, των ιστορικών αρχείων και τεκμηρίων και της σύγχρονης δημιουργίας, η διάχυση του ελληνικού πολιτισμού εντός αλλά και εκτός των συνόρων (πολιτιστικά προϊόντα μεταφρασμένα), η τεκμηρίωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, η οικονομική αξιοποίηση του πολιτιστικού περιεχομένου και η προστασία των πνευματι-

κών δικαιωμάτων, η καλλιτεχνική δημιουργία και έκφραση, η ενίσχυση και καλλιέργεια της ελληνικής γλώσσας, η καλύτερη επαφή και συνεργασία με ελληνικές κοινότητες του εξωτερικού και η προβολή των Ολυμπιακών Αγώνων και της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας. Αυτοί οι στόχοι θα επιτευχθούν μέσω της δημιουργίας κόμβων με πολιτισμικό περιεχόμενο στο Διαδίκτυο, της παραγωγής πολιτιστικών πολυμεσικών προγραμμάτων, συστημάτων πληροφόρησης κοινού, κλπ.

Οι δράσεις αυτές αφορούν εξίσου και τις Περιφέρειες, στις οποίες πρόκειται να δημοσιευτούν άμεσα οι σχετικές προσκλήσεις, στον τομέα του πολιτισμού και του τουρισμού. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει και στη σημαντική βοήθεια που παρέχει ο ΟΠΕΠ (Οργανισμός Προβολής Ελληνικού Πολιτισμού) ως ενδιάμεσος φορέας υποστήριξης των τελικών δικαιούχων των έργων Πολιτισμού, στην επιτυχή προώθηση και προετοιμασία αυτών των έργων, τα οποία αναμένεται να συμβάλουν και στη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης των Ελληνικών επιχειρήσεων - ιδιαίτερα αυτών που δραστηριοποιούνται στον χώρο του ψηφιακού περιεχομένου, αλλά και των τουριστικών επιχειρήσεων, οι οποίες θα επωφεληθούν τα μέγιστα από τη σωστή προβολή ελληνικού πολιτιστικού περιεχομένου, για την προσέλκυση του διεθνούς αλλά και εγχώριου τουρισμού, με σαφή αντίκτυπο στην απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας γενικότερα.

Η βέλτιστη αξιοποίηση των ΤΠΕ στον χώρο του πολιτισμού έχει ιδιαίτερη σημασία και στην εκπαίδευση, καθώς η γνώση της ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού συμβάλλει σημαντικά στην εθνική αυτογνωσία. Με τη χρήση των νέων τεχνολογιών (κέντρα υπολογιστών, εργαστήρια Πληροφορικής και δικτύων σε σχολεία, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα) και των νέων διδακτικών μεθόδων και μέσων που αυτές επιτρέπουν (διαδραστική εκπαίδευση, ψηφιακές εκδόσεις, εικονική πραγματικότητα, συλλογική εργασία και συνεργασία μαθητών και εκπαιδευτικών μέσω Διαδικτύου), παρέχεται η δυνατότητα συνολικής αναβάθμισης του εκπαιδευτικού συστήματος σε όλες τις βαθμίδες.

Το ψηφιακό περιεχόμενο, βέβαια, δεν περιορίζεται στην πολιτιστική του πτυχή. Μεγάλοι παραγωγοί ή δυναμικοί παραγωγοί ψηφιακού Περιεχομένου είναι το Δημόσιο, οι επιχειρήσεις - με κυρίαρχο τον χρηματοπιστωτικό κλάδο - τα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, ακόμα και ο απλός πολίτης, ο οποίος διαθέτει μία ιστοσελίδα.

Στο ΕΠ ΚτΠ υπάρχει πλειάδα μέτρων τα οποία σχετίζονται άμεσα και έμμεσα με την προώθηση των διαφορετικών πτυχών του Ψηφιακού Περιεχομένου. Για παράδειγμα, στον Άξονα 1 προβλέπεται η υλοποίηση έργων για την παραγωγή και διάθεση ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου, στον Άξονα 2 υπάρχουν έργα όπως η ψηφιοποίηση γεωγραφικών δεδομένων, η διαχείριση και ψηφιοποίηση της δημόσιας πληροφορίας, στον Άξονα 3 προβλέπονται έργα για την ενίσχυση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον χώρο της παραγωγής και διάθεσης ψηφιακού περιεχομένου, στον άξονα 4 έργα που προωθούν την ανάπτυξη, διαχείριση και διάθεση περιεχομένου σχετικού με την έρευνα και τεχνολογία κλπ.

Η ευρεία και έγκαιρη διάθεση ποιοτικού και χρήσιμου ψηφιακού περιεχομένου - πολιτιστικού και άλλου - στα ελληνικά αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τη διάδοση της χρήσης των νέων τεχνολογιών και τη δημιουργία της απαραίτητης κρίσιμης μάζας χρηστών και, τελικά, για την ανάπτυξη της ΚτΠ στην Ελλάδα.

Το ψηφιακό περιεχόμενο αποτελεί ένα από τα πιο ουσιώδη μέρη της Κοινωνίας της Πληροφορίας, χωρίς το οποίο όλες οι τεχνολογικές υποδομές που σχετίζονται με αυτήν (δίκτυα, υπολογιστικά συστήματα, νέες τεχνολογίες κλπ) παραμένουν κενό γράμμα.

Τόσο η ελληνική στρατηγική για την ΚτΠ, όσο και οι ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες eEurope 2002 και 2005, δίνουν ιδιαίτερη σημασία στον κρίσιμο αυτό τομέα, διαθέτοντας σημαντικά κονδύλια (eContent Programme: 100Μ) για την ανάπτυξή του και τη διασφάλιση μιας καλύτερης θέσης του ελληνικού και ευρωπαϊκού περιεχομένου - πολιτιστικού ή άλλου - στην παγκόσμια αγορά, προωθώντας ταυτόχρονα το ευρωπαϊκό συγκριτικό πλεονέκτημα της πολυ-πολιτισμικότητας.

Από την Ξάνθη ως την Κρήτη, ταγμένοι στην υπηρεσία του πολιτισμού

Διο σημαντικές πρωτοβουλίες σε θέματα πολιτισμού έχουν αναληφθεί από ιδρύματα τα οποία εδρεύουν σε διαμετρικά αντίθετα σημεία της χώρας, αποδεικνύοντας πως ο πολιτισμός και η μέριμνα γι' αυτόν θάλλουν παντού.

Το Ινστιτούτο Πολιτιστικής και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας (ΙΠΕΤ) (www.ipet.gr) ιδρύθηκε στην Ξάνθη υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Έρευνας & Τεχνολογίας του υπουργείου Ανάπτυξης. Στόχος αυτού του ανεξάρτητου Ινστιτούτου είναι η παροχή ολοκληρωμένου ερευνητικού περιβάλλοντος, με συνεχή αλληλεπίδραση και υποστήριξη από τον ακαδημαϊκό χώρο και ιδιαίτερα από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, την ελληνική και διεθνή επιστημονική κοινότητα της εκπαιδευτικής και πολιτιστικής τεχνολογίας, καθώς και τους κρατικούς φορείς. Σ' αυτό το πλαίσιο, το ΙΠΕΤ ενισχύει τις ερευνητικές και τεχνολογικές δραστηριότητες και εφαρμόζει τις νέες τεχνολογίες στους τομείς των ανθρωπιστικών επιστημών, του πολιτισμού και της εκπαίδευσης. Οι ερευνητικές του δραστηριότητες επικεντρώνονται στην εφαρμογή των τεχνολογιών πληροφόρησης σε μελέτες κειμένων, αναλύσεις και καταγραφές γλώσσας, έργων τέχνης, μνημείων κλπ, στη μελέτη των σχετικών υλικών και ειδικότερα κεραμικών, χάρτου και περγαμινής, και τέλος, στην εφαρμογή των τεχνολογιών πληροφόρησης στην εκπαίδευση και ιδιαίτερα στη μάθηση εξ αποστάσεως και την παροχή εκπαίδευσης - κατά - ζήτηση.

Για να επιτύχει αυτούς τους στόχους, το ΙΠΕΤ -του οποίου επικεφαλής είναι ο καθηγητής του Δημοκριτείου, Χριστόδουλος Χαμζάς - διεξάγει ερευνητικά προγράμματα σε θέματα εφαρμογής των νέων τεχνολογιών στον πολιτισμό και την εκπαίδευση, παρέχει τεχνολογική-πληροφορική υποστήριξη των επιστημονικών και αναπτυξιακών δραστηριοτήτων της περιοχής, με τη δημιουργία βάσεων δεδομένων, ηλεκτρονικών αρχείων, διασύνδεσης κλπ., δημιουργεί επιστημονικά και ερευνητικά δίκτυα και διεθνείς συνεργασίες ιδιαίτερα με φορείς των Βαλκανικών και Παρευξείνιων χωρών για ανταλλαγή πληροφοριών σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος, συνεργάζεται με ιδρύματα και τμήματα ΑΕΙ παρεμφερούς προσανατολισμού, συνδυάζει τις προσπάθειές του με τεχνολογικούς και παραγωγικούς φορείς της περιοχής με στόχο τη σύζευξη έρευνας και παραγωγής και αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για την αξιοποίηση της θράκης και του επιστημονικού δυναμικού της. Προσπα-

θεί, μάλιστα, με δέλαρ την ύπαρξη εργαστηρίων υψηλής τεχνολογίας να προσελκύσει σ' αυτή την ακριτική περιοχή κι άλλους έμπειρους ερευνητές. Το ΙΠΕΤ προωθεί ιδιαίτερα τη διάσωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, με έργα όπως η "Κιβωτός κειμηλίων προσφύγων", που έχει ως στόχο την καταγραφή, φωτογράφιση και καταχώρηση σε δικτυακή βάση δεδομένων άνω των 4000 κειμηλίων των προσφύγων της περιόδου 1914-1924, οι οποίοι βρίσκονται εγκατεστημένοι στην περιοχή της Αν. Μακεδονίας και της Θράκης, η "Βέροια, Μητρόπολη της Μακεδονίας", μια προσπάθεια έρευνας, μελέτης και ηλεκτρονικής καταγραφής της ιστορίας και της πολι-



Σημαντική δραστηριότητα - συσσωρευμένη εμπειρία

Στην άλλη άκρη της Ελλάδας, την Κρήτη, σημαντική δραστηριότητα έχει αναπτύξει από αρκετά χρόνια το Κέντρο Πολιτισμικής Πληροφορικής (www.ics.forth.gr), το οποίο αποτελεί μέρος του Εργαστηρίου Πληροφοριακών Συστημάτων και συγκεντρώνει την τεχνολογία, την εμπειρία και την ερευνητική δραστηριότητα του Εργαστηρίου σ' αυτούς τους τομείς, αποτελώντας ταυτόχρονα πόλο σπουδαίων διεθνών συνεργασιών. Το Κέντρο, του οποίου επικεφαλής είναι ο καθηγητής της Επιστήμης Υπολογιστών στο πανεπιστήμιο Κρήτης, Πάνος Κωνσταντόπουλος, έχει αναπτύξει μια σειρά καινοτόμων μεθόδων και συστημάτων, εφαρμογών και διεθνών συνεργασιών, με αποτέλεσμα να έχει αποκτήσει εξειδικευμένες γνώσεις γύρω από τις ανάγκες και τις πληροφοριακές διεργασίες των πολιτιστικών οργανισμών. Ειδικεύεται πλέον στην ανάλυση, σχεδίαση, ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων πληροφορικής στον τομέα του πολιτισμού, επιδιώκοντας μέσω διεπιστημονικής προσέγγισης να καλύψει ολόκληρο τον κύκλο ζωής της πολιτισμικής πληροφορίας και των διεργασιών τεκμηρίωσης, από την πρωτογε-

νη ως τη δευτερογενή (επεξεργασμένη) πληροφορία κι από την ηλεκτρονική έκδοση και έκθεση επιλεγμένου υλικού ως τη συσχέτιση, διαχείριση και ανταλλαγή όλων των προηγούμενων. Έτσι, οι δραστηριότητες του Κέντρου Πολιτισμικής Πληροφορικής - πάντα σε στενή συνάφεια με εκείνες του Εργαστηρίου Πληροφοριακών Συστημάτων - επεκτείνονται σήμερα, όσον αφορά την ίδια τη δημιουργία τους όσο και την παροχή υπηρεσιών, στους τομείς των Πληροφοριακών συστημάτων μνημείων και μουσείων (συστήματα διαχειριστικής, κτηριολογικής και θεματικής τεκμηρίωσης, γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα και συστήματα τεκμηρίωσης έρευνας πεδίου), συστήματα διαχείρισης υλικού πηγών (ψηφιοποίηση, ταξινόμηση, ευρετηρίαση, υπομνηματισμός και διαχείριση), μοντέλα και πρότυπα πολιτισμικών δεδομένων, ορολογικά συστήματα, συστήματα αρχιτεκτονικής σχεδίασης και σημεία πληροφόρησης. Το Κέντρο είναι και αυτό ένα από τα ιδρυτικά μέλη του Ανθρώπινου Δικτύου Πολιτισμικής Πληροφορικής (www.ics.forth.gr/CULTUREnet). **IS**

νή ως τη δευτερογενή (επεξεργασμένη) πληροφορία κι από την ηλεκτρονική έκδοση και έκθεση επιλεγμένου υλικού ως τη συσχέτιση, διαχείριση και ανταλλαγή όλων των προηγούμενων. Έτσι, οι δραστηριότητες του Κέντρου Πολιτισμικής Πληροφορικής - πάντα σε στενή συνάφεια με εκείνες του Εργαστηρίου Πληροφοριακών Συστημάτων - επεκτείνονται σήμερα, όσον αφορά την ίδια τη δημιουργία τους όσο και την παροχή υπηρεσιών, στους τομείς των Πληροφοριακών συστημάτων μνημείων και μουσείων (συστήματα διαχειριστικής, κτηριολογικής και θεματικής τεκμηρίωσης, γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα και συστήματα τεκμηρίωσης έρευνας πεδίου), συστήματα διαχείρισης υλικού πηγών (ψηφιοποίηση, ταξινόμηση, ευρετηρίαση, υπομνηματισμός και διαχείριση), μοντέλα και πρότυπα πολιτισμικών δεδομένων, ορολογικά συστήματα, συστήματα αρχιτεκτονικής σχεδίασης και σημεία πληροφόρησης. Το Κέντρο είναι και αυτό ένα από τα ιδρυτικά μέλη του Ανθρώπινου Δικτύου Πολιτισμικής Πληροφορικής (www.ics.forth.gr/CULTUREnet). **IS**

Για των Ελλήνων τις κοινότητες...

Αν στις "κλασικές" δράσεις ψηφιοποίησης πολιτιστικού περιεχομένου στόχος είναι η δομημένη μακροπρόθεσμη διατήρηση του πρωτογενούς υλικού, εμπλουτισμένου με τις αναγκαίες μετα-πληροφορίες, στην περίπτωση των προσπαθειών διάσωσης της ανθρώπινης μνήμης τα πράγματα προχωρούν πολύ περισσότερο, καθώς εντάσσονται σε μια ευρύτερη διαδικασία έρευνας ή κοινωνικής δράσης, που αναπτύσσεται σε ένα περιβάλλον επικοινωνίας μέσω υπολογιστή και ψηφιακής οργάνωσης της εργασίας. Αυτός ακριβώς είναι ο τομέας στον οποίο θητεύει από πολλά χρόνια ο ιστορικός και στέλεχος του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού, Μιχάλης Βαρλάς, ο οποίος μίλησε στο Infosoc για τις ειδικές απαιτήσεις της δουλειάς του, συνοψίζοντας -ως απάντηση στο βασικό ερώτημα "τι κάνετε εσείς εδώ"- την κεντρική της ιδέα σε μια πρόταση: "Προσπαθούμε να εργαστούμε αποτελεσματικότερα και φθηνότερα, χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες των υπολογιστών και συνδυάζοντας την ψηφιακή κουλτούρα εργασίας με περισσότερο συμβατικές και παραδοσιακές μορφές κοινωνικής δράσης και εργασίας". Δηλαδή;

"Στόχος μας είναι να γεφυρώσουμε τον ψηφιακό πολιτισμό με προηγούμενες μορφές, αναζητώντας τις ομοιότητες και τις διαφορές σε σχέση με την επαφή του ανθρώπου με τη μηχανή, τα πρότυπα δράσης και οργάνωσης, επικοινωνίας και δημιουργίας κοινοτήτων. Γι' αυτό και λειτουργούμε πολύ στο πλαίσιο προγραμμάτων με ηλικιωμένους, σε ΚΑΠΗ, σε σχολεία, κλπ...". Κι έτσι ξεκίνησε μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα συζήτηση που κράτησε σχεδόν τρεις ώρες. Στη διάρκειά τους καταπαστήκαμε με την ανθρωποκεντρική και πληθυσμιακή σύλληψη της συλλογικής μνήμης (με τη μορφή "προσωπικών" μαρτυριών-ψηφιδών ενός τεράστιου μωσαϊκού) και της "εθνικής" ιστορίας, που αποτελεί τη βάση των δραστηριοτήτων του ΙΜΕ, από το 1996 ως τις μέρες μας, στο πλαίσιο της μελέτης και της δημιουργικής ανατροφοδότησης της μνήμης των προσφύγων που μετακινήθηκαν στο τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου στην Ελλάδα και σ' όλο τον κόσμο. Μίλησαμε για τις αφηγήσεις που αποδομήθηκαν, τις απαντήσεις που δόθηκαν σε πρωτογενή ερωτήματα, τους δεσμούς μνήμης που συνεχίζουν να ενισχύονται, ιδιαίτερα μεταξύ των μεταναστών. Μάθαμε πως στην Αμερική, την

Αυστραλία, τον Καναδά, των Ελλήνων οι κοινότητες φυλάνε τη μνήμη και την ιστορία τους, προσπαθούν μέσα από προγράμματα όπως το "My history" να βρουν τις ρίζες τους, ξεπερνώντας την εδαφική δομή του κόσμου.

Οι νέες τεχνολογίες έρχονται να εμπλουτίσουν την προσωπική επικοινωνία, δρώντας καταλυτικά

και διευκολύνοντας την κατάθεση μαρτυριών και τεκμηρίων (www.genealogy.ime.gr). Το ΙΜΕ έχει σώσει περισσότερες από 4000 γενεαλογίες, χιλιάδες φωτογραφίες εποχής και πάνω από 6000 λεπτά βίντεο, σε προστατευμένες βάσεις δεδομένων. Οι μνήμες κι οι εμπειρίες δεν πρόκειται όλες να χαθούν... **IS**

Διαδικτυακή περιπλάνηση στην ελληνική ιστορία από το ΙΜΕ



Ένας από τους βασικούς στόχους του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού είναι η διάσωση και διάδοση της ελληνικής ιστορίας και του πολιτισμού. Στο πλαίσιο αυτό δημιουργήθηκαν στο ΙΜΕ πρωτοποριακά προγράμματα και οργανώθηκαν δραστηριότητες που συνδυάζουν τις νέες τεχνολογίες με τις ανθρωπιστικές επιστήμες.

Ένα από αυτά τα προγράμματα είναι η "Ελληνική Ιστορία στο Διαδίκτυο", μία σύνθετη και συνεχώς εμπλουτιζόμενη με νέα θέματα και υλικό παρουσίαση της ελληνικής ιστορίας, για την οποία εργάστηκαν περίπου 60 άτομα διαφόρων ειδικοτήτων (ιστορικοί, αρχαιολόγοι, φιλόλογοι, μεταφραστές, γραμματιστές και γραφίστες).

Το πρόγραμμα διαρθρώνεται γύρω από δύο βασικούς θεματικούς άξονες: του Χρόνου, στον οποίο αναπτύσσεται η ιστορική πορεία του Ελληνισμού από την Παλαιολιθική εποχή -περίπου 200.000 χρόνια από σήμερα- ως τις μέρες μας, και του Χώρου, στον οποίο παρουσιάζονται σημαντικές πόλεις και οικιστικά σύνολα που οριοθέτησαν και καθόρι-

σαν αυτή την πορεία. Ο βασικός κορμός του προγράμματος εμπλουτίστηκε σταδιακά με μια σειρά από δευτερεύουσες παρουσιάσεις, οι οποίες είτε αφορούν ειδικότερα θέματα, όπως η λογοτεχνία, το δίκαιο, η οικονομική ιστορία, είτε με αφιερώματα ιστορικά πρόσωπα παρουσιάζουν σημαντικές περιόδους της ελληνικής ιστορίας.

Η ιστορική διαδρομή στο Χρόνο (<http://www.fhw.gr/chronos>) χωρίστηκε σε 15 κύριες ενότητες, που αντιστοιχούν στις ιστορικές περιόδους από την προϊστορική ως τη σύγχρονη εποχή, και η περιήγηση στις ηλεκτρονικές σελίδες οργανώθηκε με βάση τέσσερις μεγάλες ενότητες: πολιτική, οικονομία, κοινωνία και πολιτισμός..

Στον άξονα του Χώρου έχουν μέχρι σήμερα ολοκληρωθεί παρουσιάσεις για την Επίδουρο και το αρχαίο θέατρο, την αρχαία Μίλητο, τη Βυζαντινή Καστοριά, το Μυστρά και την Τραπεζούντα του Πόντου. Παράλληλα, εξειδικευμένες θεματικές παρουσιάσεις κολλύπτουν θέματα όπως "Νεολιθική Εποχή", "Μια μέρα στα Αθηναϊκά Δικαστήρια", "Η Φραγκοκρατία στον Ελλαδικό χώρο", "Οικονομική Ιστορία του Ελληνικού Μεσοπολέμου", "Ταξίδι στην πρώιμη Βυζαντινή αυτοκρατορία: Η εποχή του Ιουστινιανού" κ.ά.. Τέλος, ένας ανεξάρτητος κόμβος είναι αφιερωμένος τόσο στους αρχαίους, όσο και στους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες (<http://olympics.ime.gr/>), ενώ στη διεύθυνση <http://www.e-history.gr> έχει διαμορφωθεί "πύλη" (portal), για την ευκολότερη πρόσβαση του επισκέπτη και την πλοήγηση στις παραπάνω ηλεκτρονικές σελίδες,

Ιστορία και πολιτισμός των ελληνικών νησιών από το ΙΕΛ

Το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου έχει δημιουργήσει, στο πλαίσιο του έργου "ΣΑΠΦΩ" (http://www.ilsp.gr/sapho_serie.html) της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, μια σειρά προϊόντων (DVD-ROM, DVD-Video και βιβλίων-εγχειρίδιων) για τα προηγούμενα που μπορούν ωστόσο να λειτουργήσουν και ως αυτοτελείς οδηγοί) για την παρουσίαση της ιστορίας και του πολιτισμού επτά ελληνικών νησιών: Μύκονο, Δήλο, Λέσβο, Πάρο, Νάξο, Σαντορίνη και Ύδρω. Στόχος της σειράς είναι να προσφέρει ένα δομημένο θησαυρό γνώσεων για τα νησιά που θα αναδείξει την πολιτισμική ιδιαιτερότητα και την ιστορική σημασία του αιγαίου χώρου. Υπό αυτό το πρίσμα, η παρουσίαση είναι πολυεπίπεδη, καλύπτοντας τομείς όπως ιστορία, αρχαιολογία, μυθολογία, οικονομία, λαϊκός πολιτισμός, γεωγραφία περιβάλλον και θρησκεία. Η σειρά απευθύνεται τόσο στον Έλληνα ή ξένο επισκέπτη που αναζητεί τις φυσικές καλλονές των νησιών, όσο και στον εξειδικευμένο ερευνητή ή τον μαθητή που επιθυμεί να εντυφώσει στην τοπική ιστορία του νησιού του. Όλα τα προϊόντα είναι δίγλωσσα: ελληνικά και αγγλικά.

DVD-ROM Η σειρά των DVD-ROM απευθύνεται στους άοκνους ταξιδευτές της Ελλάδας που επιθυμούν να ανακαλύψουν τα νησιά πίσω από την τουριστική επιφάνεια: την Μύκονο πίσω από το επιμελώς διαμορφωμένο τουριστικό θέρετρο, την "άδην" Δήλο μέσα από τις ρωγμές των μνημείων της, την Λέσβο που συνδέει την ανατολή με την δύση, την γραφική Πάρο, την "αιώνια" Νάξο, την μοναδική

Σαντορίνη και την "υδρούσα" Ύδρω. Το περιεχόμενο, κείμενα και οπτικοακουστικό υλικό, έχει δομηθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτρέπει την ελεύθερη πλοήγηση του χρήστη, ανάλογα με τις απαιτήσεις του για την ανάκτηση των πληροφοριών. Έτσι, οι θεματικοί άξονες ενσωματώνουν το υλικό δομημένο με τρόπο πολυεπίπεδο, ο χρήστης μπορεί εύκολα να αναζητήσει

στη βιβλιοθήκη την ειδική πληροφορία που αποτελεί το αντικείμενο του ενδιαφέροντος ή της μελέτης του, στις περιηγήσεις θα ακολουθήσει τις προτεινόμενες διαδρομές του ενεργού χάρτη και θα επισκεφθεί κάθε γωνιά των νησιών, ενώ στα εικονικά μουσεία θα έχει την ευκαιρία να μελετήσει ορισμένα από τα σημαντικότερα εκθέματα των Αρχαιολογικών Μουσείων των νησιών.

DVD-Video Τη σειρά συμπληρώνουν δύο ταινίες - ντοκιμαντέρ. Η πρώτη αποτελεί ένα



Ο "Θησαυρός της Ελληνικής Γλώσσας" (Thesaurus Linguae Graecae, TLG) αποτελεί σύλληψη και ουσιαστικά έργο ζωής της Μάριαν ΜακΝτόναλντ (σήμερα, καθηγήτριας Θεάτρου και Κλασικών Σπουδών, στο πανεπιστήμιο του Σαν Ντιέγκο) που, τελειώνοντας τις κλασικές σπουδές της στο πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια στο Ιρβιν, το 1972, πρότεινε τη δημιουργία μιας βάσης δεδομένων με αντικείμενο την αρχαία ελληνική γραμματεία. Η πρότασή της προκάλεσε αίσθηση γιατί κανείς ως τότε δεν είχε διανοηθεί να συνδέσει τον κλασικό χώρο με τις δυνατότητες των πρωτοεμφανιζόμενων, αλλά πολλά υποσχόμενων νέων τεχνολογιών. Με τη βοήθεια πολλών επιφανών και από τους δυο χώρους, αλλά ιδιαίτερα



μιας ομάδας επιστημόνων υπό τον Ντέιβιντ Πάκαρντ, που δημιούργησαν το σύστημα Ibycus, μια ολοκληρωμένη λύση υλικού και λογισμικού για την έρευνα και επεξεργασία των αρχαιοελληνικών κειμένων, αλλά και τον τρόπο κωδικοποίησής τους (Alpha και Beta-code), ο Θησαυρός πήρε σύντομα σάρκα και οστά. Σήμερα, η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη του TLG περιλαμβάνει σχεδόν το σύνολο της αρχαιοελληνικής γραμματείας από τον Όμηρο (8ος αι. πΧ) ως το 600 μΧ και τα περισσότερα από τα σωζόμενα έργα των Βυζαντινών ως την πτώση της Κωνσταντινούπολης, το 1453, ενώ συνεχίζονται οι έρευνες για άλλα.

οδοιπορικό στη Μύκονο και τη Δήλο, ένα ταξίδι μέσα από τα λόγια του Αλμπέρ Καμί, του Οδυσσέα Ελύτη και του Γιώργου Σεφέρη. Ο κινηματογραφικός φακός αποτύπωσε τις εικόνες των Κυκλάδων κι όλα τα στοιχεία που συνθέτουν την ιδιαίτερη ταυτότητα της Μυκόνου και της Δήλου, την ιστορία και τους ανθρώπους, τους μύθους και την θρησκεία. Η δεύτερη ταινία εξελίσσεται στο ακριτικό νησί της Λέσβου, το νησί που διάλεξαν να κατοικήσουν οι πρώτοι άποικοι, τα πρώτα ανήσυχτα πνεύματα στην ιστορία του πολιτισμού, το νησί όπου

λαμπυρίζουν κάτω από τον αιγαιοπελαγίτικο ήλιο τα φύλλα της ελιάς, εκεί που βρήκαν τα φτερά της έμπνευσης η Σαπφώ, ο Ελύτης και ο Θεόφιλος.



Περί Φιλολογσίας

Μια άλλη σημαντική προσφορά του ΙΕΛ στον ελληνικό πολιτισμό, όπως αυτός εκφράζεται μέσα από τη "ζώσα" γλώσσα, είναι η σειρά "Φιλολογσία+" που αποτελείται από εκπαιδευτικά CD-ROM για την εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας, σε περιβάλλον πολυμέσων με γλώσσα υποστήριξης την αγγλική.

τρίμηνο με νέους συγγραφείς και έργα. Περισσότερες πληροφορίες για τους συγγραφείς και τα κείμενά τους, που περιλαμβάνονται στον Θησαυρό, μπορεί να βρει κανείς σε ειδικό ευρετήριο (Canon of Greek Authors and Works), το οποίο είναι επίσης προσβάσιμο στο κοινό, στην ίδια διεύθυνση. Υπάρχει πάντως, και σε έντυπη μορφή, σε έκδοση του Oxford University Press.

Στόχος του TLG παραμένει η συγκέντρωση του συνόλου της ελληνικής γραμματείας από την αρχαιότητα ως τη σύγχρονη εποχή και προς αυτή την κατεύθυνση εργάζεται σήμερα ένα ολόκληρο ερευνητικό κέντρο, που στεγάζεται στο πανεπιστήμιο του Ιρβιν και διευθύνεται από την Ελληνίδα καθηγήτρια, Μαρία Παντελιά.

Απευθύνεται σε ενήλικες (ομογενείς ή και ξένους), που δεν μιλούν καθόλου ή γνωρίζουν λίγα ελληνικά και επιθυμούν να συστηματοποιήσουν τις γνώσεις τους και αποτελεί την εξέλιξη του εισαγωγικού εκπαιδευτικού λογισμικού "Φιλολογσία+", το οποίο περιελάμβανε 6 γλώσσες υποστήριξης. Το λογισμικό "Φιλολογσία+" ακολουθεί κατά βάση την επικοινωνιακή μέθοδο (communicative approach), σύμφωνα με την οποία δίνεται μεγάλη έμφαση στη χρήση της γλώσσας. Η όλη μεθοδολογική προσέγγιση βασίζεται στη δημιουργία των προϋποθέσεων για την παραγωγή και κατανόηση του προφορικού και του γραπτού λόγου και στην ενθάρρυνση του χρήστη να χρησιμοποιεί τη διδασκόμενη γλώσσα προκειμένου να αποκτήσει επικοινωνιακή επάρκεια (communicative competence), δηλαδή την ευχέρεια να ανταποκρίνεται στις ανάγκες καθημερινών επικοινωνιακών καταστάσεων. Έμφαση δίνεται και στη διδασκαλία των γραμματικών δομών και των συντακτικών λειτουργιών, όμως τα στοιχεία αυτά διδάσκονται με τρόπο απλό και λειτουργικό, μέσα από πληθώρα παραδειγμάτων, ενώ έχουν χρησιμοποιηθεί τεχνικές ισχυρής διασύνδεσης των κειμένων των διαλόγων με τα αντίστοιχα στιγμιότυπα του video. Τέλος, επειδή γλώσσα και πολιτισμός συνιστούν έννοιες αλληλένδετες, σε κάθε CD-ROM της σειράς "Φιλολογσία+" πέρα από το καθαρά γλωσσικό υλικό εμπεριέχεται και μια αμιγώς πολιτιστική ενότητα, που πλαισιώνεται από πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό και αναφέρεται σε πτυχές του αρχαίου αλλά και του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού.

Η ζωφόρος του Παρθενώνα σε CD-ROM και στο Internet



Η ζωφόρος του Παρθενώνα, ένα έργο σημαντικής αρχαιολογικής αξίας με ιδιαίτερη σημασία καθώς εκκρεμεί το ελληνικό αίτημα περί επιστροφής των μαρμάρων, παρουσιάστηκε πρόσφατα σε ψηφιακή μορφή, που μπορεί κανείς να βρει σε CD-ROM (πωλείται μέσω του ΤΑΠ), στο Internet (στους κόμβους του ΕΚΤ www.ekt.gr/parthenonfrieze και του υπουργείου Πολιτισμού www.culture.gr), αλλά και σε ένα καλαίσθητο πολύπτυχο. Η διγλώσσωση (ελληνικά κι αγγλικά) εφαρμογή αναπτύχθηκε από

την Α' Εφορία Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων και το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, στο πλαίσιο του έργου "Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας & Τεχνολογίας", με χρηματοδότηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας", και βασίστηκε στις φωτογραφίες του ειδικευμένου στην αρχαιολογική φωτογραφία Σωκράτη Μαυρομάτη και στα κείμενα των Α. Χωρέμη, Κ. Χατζηπασάλη και Ε. Καϊμάρα. Η εικονική αναπαράσταση του συνόλου των παρα-

στάσεων της ζωφόρου - έργο ιδιαίτερα σημαντικό για την ψηφιακή τεκμηρίωση και προβολή πολιτιστικού περιεχομένου μεγάλης αξίας, εξ ου και η ανάμιξη του ΕΚΤ, ως φορέα που συλλέγει, τεκμηριώνει, ψηφιοποιεί και διαθέτει ελληνικό περιεχόμενο - απευθύνεται τόσο στο ευρύτερο κοινό, όσο και στους αρχαιολόγους. Συγκεντρώνει και υπομνηματίζει για πρώτη φορά όλα τα σωζόμενα τμήματα της ζωφόρου στα μουσεία Βρετανικό, Ακρόπολεως και Λούβρου, σε φωτογραφίες των αυθεν-

τικών λίθων και όχι αντιγράφων, που έχουν συμπληρωθεί με τα σωζόμενα σχέδια του Τζ. Κάρει (1674) και του Τζ. Στιούαρτ (1751), με σκοπό να δοθεί η κατά το δυνατόν πληρέστερη εικόνα του συνόλου. Περιλαμβάνει εισαγωγή, μια ιδιαίτερα φιλική στον χρήστη περιήγηση στη ζωφόρο, περιγραφή των παραστάσεων ανά λίθο, αρίθμηση των λίθων, ελληνική και ξένη βιβλιογραφία και αναφορά στους συντελεστές του έργου.





Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
"ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ"

ΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

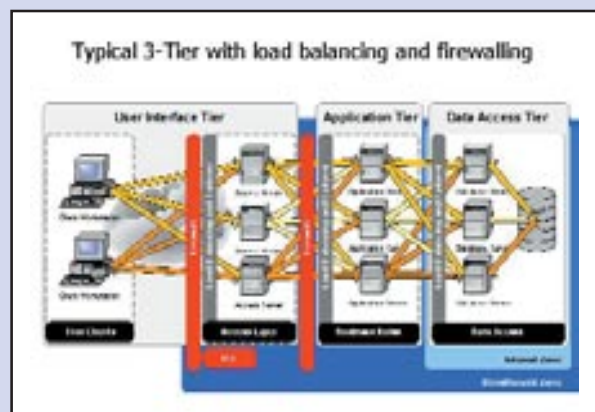
Ημερίδα επι-κοινωνίας και επι-μόρφωσης οργανώθηκε την Παρασκευή 4 Ιουλίου από την Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνία της Πληροφορίας, με στόχο την έναρξη ενός κύκλου διαβούλευσης, ο οποίος θα οδηγήσει στην ανάπτυξη σχεδιαστικών αρχών, στην καταγραφή των σύγχρονων προτύπων και την παρουσίαση των καλών πρακτικών, που θα πρέπει να ακολουθούνται στους επί μέρους τομείς, κατά την υλοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΠ ΚτΠ. Αποδέκτες του μηνύματος -που συνοψίσαν στην έκφραση "think big, start small", κατά τους χαιρετισμούς τους τόσο ο Ειδικός Γραμματέας για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Γιάννης Καλογήρου, όσο και ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Διοίκησης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Παναγιώτης Γεωργιάδης- και παρόντες στην ημερίδα αυτή, που διεξήχθη στο αμφιθέατρο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, ήταν τελικοί δικαιούχοι του ΕΠ ΚτΠ με ευθύνη για το σχεδιασμό των προτεινόμενων τεχνικών λύσεων, στελέχη εταιριών που παρέχουν υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου και στελέχη επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη σχεδίαση, υλοποίηση και λειτουργία πληροφοριακών συστημάτων ή εισήγονται τεχνικές επιλογές στο πλαίσιο έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΠ. Το Infosoc δημοσιεύει περιλήψεις και των επτά εισηγήσεων, που έγιναν στη διάρκεια αυτής της ιδιαίτερα χρήσιμης και επιτυχημένης ημερίδας.

Εργα Πληροφορικής & Επικοινωνιών στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚτΠ: Αρχές, πρότυπα και καλές πρακτικές

Αρχιτεκτονική συστημάτων, εφαρμογών και υποδομών
Νεκτάριος Κοζύρης, επίκ. καθηγητής ΕΜΠ

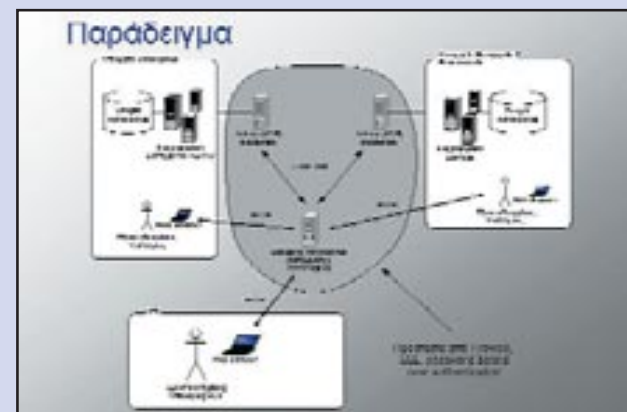
Αντικείμενο της εισήγησης ήταν οι αρχιτεκτονικές (σχεδιαστικές αρχές και τεχνολογικά πρότυπα) εφαρμογών για Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα (πχ. έργα e-Gov κλπ.) Επισημάνθηκε η ανάγκη για διαρκή εκσυγχρονισμό, στην πορεία προς το τέταρτο επίπεδο, δηλ. τις σύνθετες εργασίες με ολοκληρωμένες και αλληλοδραστικές υπηρεσίες προς τον πολίτη και παρουσιάστηκαν κατ' αρχάς οι παραδοσιακοί τρόποι σχεδίασης ΠΣ (μονολιθικό και διεπίπεδο μοντέλο client-server) και στη συνέχεια ο βελτιωμένος, της τριεπίπεδης σχεδίασης (3-tier, με διάκριτα επίπεδα την εισαγωγή αιτήματος - εφαρμογή - βάση δεδομένων, Βλ και σχετικό διάγραμμα). Έγινε εκτενής αναφορά στις βασικές σχεδιαστικές αρχές των N-Tier συστημάτων στον δημόσιο τομέα, τα οποία μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες προς τον πολίτη, τους υπαλλήλους του φορέα κι άλλες υπηρεσίες/δημόσιους οργανισμούς. Επιμέρους αναφορές έγιναν στα βασικά "δομικά" στοιχεία τους, στις αρχές που πρέπει να τα διέπουν (πχ. στο γεγονός ότι το μπτρώ κάθε οργανισμού είναι το πιο σημαντικό σύγχρονο πληροφοριακό περιουσιακό στοιχείο του), στη σημασία της ομοιομορφίας και της ελαχιστοποίησης των διαφορών του εξοπλισμού, στους τρόπους πρόσβασης και στην ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών. Ακολούθησε η αναφορά στα τεχνολογικά πρότυπα (standards), τόσο στο σύνολο, όσο και σε κάθε επίπεδο

ξεχωριστά, και στις απαιτούμενες υποδομές από πλευράς εξοπλισμού, με την επισημάνση ότι οι προδιαγραφές και το μέγεθος κάθε υποδομής καθορίζονται από το είδος των εφαρμογών και το πλήθος των χρηστών στους οποίους απευθύνονται. Κι ότι... πάνω απ' όλα, απαιτείται απλότητα στη φιλοσοφία σχεδίασης. Συνοπτικά, κατά τον εισηγητή, η διαδικασία ανάπτυξης νέου Πληροφοριακού Συστήματος ή ο εκσυγχρονισμός κάποιου υπάρχοντος, απαιτεί: καλή γνώση των σύγχρονων τεχνολογικών προτύπων, αναλυτική σχεδίαση με βάση καθιερωμένες αρχές και καλές διεθνείς πρακτικές, σαφή εικόνα για το είδος, το επίπεδο και τη διαλειτουργικότητα της παρεχόμενης μέσα από το ΠΣ υπηρεσίας, ένταξη του ΠΣ στο σύνολο των υποδομών πληροφορικής και επικοινωνιών του φορέα, υποστήριξη από τα συστήματα Back Office του και πλήρη συνέργεια με αυτά, υποστήριξη ανοικτών προτύπων, συνεργασία με άλλα συστήματα εντός του ίδιου του φορέα αλλά και μεταξύ διαφορετικών και βιωσιμότητα τόσο του ίδιου του συστήματος, όσο και των παρεχομένων από αυτό υπηρεσιών. (Επικοινωνία για περισσότερες πληροφορίες: nkoziris@cslab.ece.ntua.gr)



Διαλειτουργικότητα - Ενοποίηση Συστημάτων: Κρίσιμα θέματα και καλές πρακτικές σχεδιασμού και υλοποίησης
Φώτης Σταματελόπουλος, ερευνητής στο ΕΜΠ και συντονιστής της Ομάδας Εργασίας της ΚτΠ για τη Διαλειτουργικότητα

Θέμα της εισήγησης ήταν να διαφανεί η σημασία της διαλειτουργικότητας, δηλ. της ικανότητας μεταφοράς και χρησιμοποίησης της πληροφορίας με έναν ομοιογενή και αποτελεσματικό τρόπο μεταξύ διαφόρων οργανισμών και συστημάτων πληροφορικής, καθώς αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους, την αύξηση του επιπέδου ορθότητας των δεδομένων, την ευκολότερη και (αν σχεδιαστεί σωστά), ασφαλέστερη πρόσβαση στα δεδομένα. Αυτά διαφάνηκαν ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '90 και σήμερα η διαλειτουργικότητα θεωρείται ο ακρογωνιαίος λίθος της ευρύτερης στρατηγικής του e-Government. Ο εισηγητής συνέχισε με εκτενή αναφορά στις διεθνείς πρωτοβουλίες και προσπάθειες για εφαρμογή πλαισίων διαλειτουργικότητας στην Ευρώπη (EU IDA), τις Ηνωμένες Πολιτείες (σε ομοσπονδιακό ή πολιτειακό επίπεδο, αλλά και σε επίπεδο οργανισμών ή επιχειρήσεων), τα Ηνωμένα Έθνη (πρόγραμμα UN/ECE TSIED), για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι τεχνικές προδιαγραφές του βρετανικού e-GIF μπορούν να υιοθετηθούν για να καλύψουν τις ανάγκες διαλειτουργικότητας στον ελληνικό δημόσιο τομέα, καθώς χαρακτηρίζονται από ομοιογένεια, απλότητα και ακολουθούν τα διεθνή πρότυπα, ενώ η ίδια η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο υιοθέτησής τους για το σύνολο της ΕΕ. Στη συνέχεια έγινε αναφορά στις βασικές κατευθύνσεις, τις υφιστάμενες τεχνολογίες και τις καλές πρακτικές. Με αφετηρία το ερώτημα της τροποποίησης ενός υφιστάμενου ΠΣ ώστε να επιτρέπει την ασφαλή και αποτελεσματική πρόσβαση σε δεδομένα / λειτουργίες από άλλα ΠΣ ή από τον πολίτη, έγινε ανα-

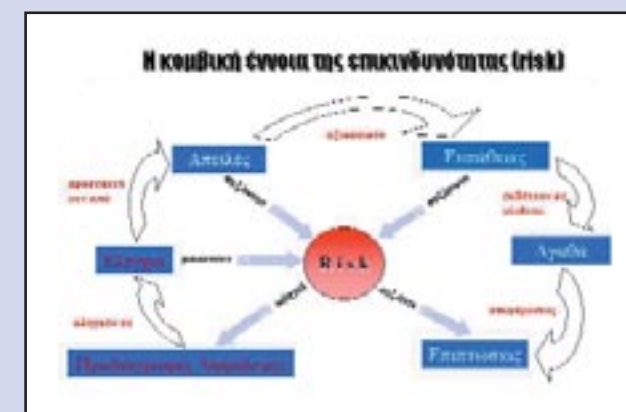


φορά στις ειδικές σχεδιαστικές απαιτήσεις (όπως η κοινή γλώσσα επικοινωνίας και τα κοινώς αποδεκτά πρότυπα, όσον αφορά το πρώτο σκέλος, το web-based interface και η υποστήριξη πολλών καναλιών επικοινωνίας, όσον αφορά το δεύτερο), με την επισημάνση ότι όλες οι διεθνείς προσπάθειες εστιάζουν στη χρήση τεχνολογιών XML και Web Services. Κι αν μιν, πρόκειται για νέο σύστημα ή παλαιότερο που είναι XML-enabled το βάρος πρέρπει στη χρησιμοποίηση προδιαγραφών schemas και metadata, αν δεν είναι XML-enabled, τότε απαιτείται η χρήση λογισμικού middleware. Ακολούθησαν παραδείγματα μηχανισμών λειτουργίας και περιβάλλοντος διαλειτουργικότητας, με παράλληλη αναφορά στις βασικές τεχνολογίες και τα πρότυπα, ανακεφαλαίωση των απαιτήσεων διαλειτουργικότητας (καθορισμένη μορφή πληροφοριών για ανταλλαγή, καθορισμένος τρόπος ανταλλαγής πληροφοριών, καθορισμένος τρόπος πρόσβασης στις πληροφορίες και καθορισμένος τρόπος αναήτησής τους), αλλά και παραδείγματα υλοποίησης (ένα από αυτά, βλ. στο σχετικό σχήμα)

Κομβικά έργα ασφάλειας πληροφοριών και υποδομών
Δημήτρης Γκριτζαλής, αν. καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Βασικός στόχος της εισήγησης ήταν να καταδειχθεί η σημασία της ασφάλειας πληροφοριών, ήτοι της προστασίας και τήρησης της εμπιστευτικότητας, ακεραιότητας και διαθεσιμότητάς τους. Ο εισηγητής ανέλυσε την κομβική έννοια της επικινδυνότητας (βλ. και σχετικό σχήμα), για να περάσει στην προστασία των κρίσιμων υποδομών σε όλους τους τομείς, στο "πλαίσιο" του κυβερνοχώρου, και σε παραδείγματα οργάνωσης προς αυτή την κατεύθυνση, χωρίς να παραλείψει να αναφερθεί στη συνύπαρξη και διαπλοκή φαινομένων, όπως είναι οι απειλές, οι ευπάθειες και οι επιπτώσεις,

γύρω από την ακεραιότητα, την εμπιστευτικότητα και τη διαθεσιμότητα, με κρίσιμους παράγοντες την προσέλαση, το περιεχόμενο, τις επικοινωνίες και -πάνω απ' όλα- τους ανθρώπους και τις πολιτικές τους. Ως κομβικούς τομείς παρέμβασης για την ασφάλεια πληροφοριών και υποδομών, ανέφερε την προστασία της ιδιωτικότητας, την αποτίμηση της επικινδυνότητας, την ύπαρξη σχεδίου (πολιτική και μέτρα) ασφάλειας, την πιστοποίηση ασφάλειας, την ασφάλεια προσωπικού και εγκαταστάσεων, την αντιμετώπιση περιστάσεων, την ανάκαμψη από καταστροφή και τη συνέχιση των δραστηριοτήτων. Χαρακτήρισε ως πρωταρχικό έργο ασφάλειας για κάθε Πληροφοριακό Σύστημα ή εγκατάσταση την αποτίμηση επικινδυνότητας και την πολιτική ασφάλειας, καθώς αποτμά την επικινδυνότητα, περιγράφει τα αναγκαία τεχνικά και οργανωτικά μέσα, παρέχει προσχέδιο πολιτικής και είναι υποχρεωτική από το νόμο, τουλάχιστον για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων. Ειδικά για τα τελευταία, απαιτείται η καλλιέργεια "παιδείας ασφάλειας", εκτός απ' όσα προστάζει ο νόμος. Σ' ό,τι αφορά τα τεχνικά μέτρα ασφάλειας, επισημάνθηκε ότι -για λόγους αξιοπιστίας, αλλά και δεοντολογίας, ο υλοποιητής τους δεν πρέπει να είναι ο ίδιος με τον αποσιμητή της επικινδυνότητας. Εμπειρισταωμένη ανάλυση έγινε στο σχέδιο συνέχισης δραστηριοτήτων (που θα μπορούσε να θεωρηθεί υπερσύνολο όλων των έργων ασφάλειας, αν δεν ήταν πολύ δαπανηρό, άρα ανελκυστικό για τη μέση διοίκηση), το σχέδιο αντιμετώπισης περιστάσεων και ιδιαίτερα το σχέδιο ανάκαμψης από την καταστροφή, που πρέπει να περιλαμβάνει αποτίμηση των συνεπειών ενός καταστροφικού συμβάντος, να υποδεικνύει συστηματικά τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν, να αναφέρεται σε προετοιμασία υποδομών, διαδικασιών, προμήθεια ειδικού εξοπλισμού και θέσπιση σχετικών συμφωνιών, αλλά και να προτείνει το απαραίτητο οργανωτικό σχήμα. Συμπερασματικά, η ασφάλεια πληροφοριών και υποδομών μπορεί να στηριχθεί σε ορισμένες βασι-



κές δράσεις, εάν αυτές διασφαλίζουν συνεκτικότητα, ολοκληρωσιμότητα και διαλειτουργικότητα, η προσέγγιση ικανοποιεί αυτές τις προϋποθέσεις, είναι συμβατή με τις διαδικασίες προκήρυξης έργων ΤΠΕ, προωθεί το συγκρασημό ασφαλείας και ιδιωτικότητας, και τέλος, η δόμηση των έργων τα καθιστά ελκυστικά, τόσο όταν υπάρχει έλλειψη ασφαλείας, όσο και σε άλλες, ευρύτερες παρεμβάσεις, που έχουν επείγοντα χαρακτήρα και στενά περιθώρια υλοποίησης.

Δικτυακές Τεχνολογίες

Στέλιος Σαρτζετάκης, συντονιστής της Ομάδας Εργασίας για την Ευρυζωνική Πρόσβαση - στέλεχος του ΕΔΕΤ

Η εισήγηση είχε σαν στόχο να διευκολύνει τη γνωριμία -και μάλιστα σε αρκετό βάθος, αλλά και εύρος- με τις ευρυζωνικές υπηρεσίες, που θεωρούνται το "κλειδί" για το σύνολο σχεδόν των έργων στο πλαίσιο του ΕΠ ΚτΠ. Ο εισηγητής φρόντισε να τονίσει εξ αρχής ότι προσφέρουν αξιόπιστη και διαρκή σύνδεση με το Internet (όπως το ηλεκτρικό ρεύμα κι όχι όπως η τηλεφωνική συνδιάλεξη), υψηλές ταχύτητες μεταβίβασης δεδομένων, διαδραστική λειτουργία και περιβάλλον πολυμέσων, αλλά το τίμημά τους πρέπει να είναι προστό στο ευρύ κοινό, αν επιθυμούμε την ταχεία διάδοσή τους και τη βελτίωση της σχέσης μεταξύ κράτους, πολίτη και επιχειρήσεων. Έκανε μνεία των απαιτούμενων υποδομών, πέρασε στις δικτυακές τεχνολογίες, παρουσίασε το μοντέλο ΣΥΖΕΥΣΙΣ (βλ. και σχετικό διάγραμμα) με όλα τα χαρακτηριστικά του και ανέλυσε τα βασικά στοιχεία των μητροπολιτικών δικτύων και των τεχνολογιών πρόσβασης. Αναφέρθηκε επίσης, στα ασύρματα δίκτυα δημόσιας πρόσβασης (WLAN), στα κινητά τηλέφωνα 3ης γενιάς και στις τεχνολογίες LMDS και δορυφορικής σύνδεσης IP, πριν ασχοληθεί με το "καυτό" θέμα του DSL (που δίνει ευρυζωνική πρόσβαση μέσω του υφιστάμενου δικτύου, αλλά με χρεία αναβάθμισης

των συσκευών), της τηλεφωνίας IP και του Ethernet. Παρουσίασε, επίσης, τις προβλέψεις για εφαρμογές που θα μας συντροφεύουν σε 1-2 και σε 3-5 χρόνια, τις εφαρμογές που αντιστοιχούν στις τεχνολογίες πρόσβασης, ανάλογα και με τον κίριο παράγοντα της ταχύτητας πρόσβασης, για να κλείσει με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε τεχνολογίας, σε συνδυασμό με τον παράγοντα του κόστους. Προέβλεψε, όπως θα περίμενε κανείς, πως "το μέλλον είναι κινητό", αναλύοντας τις παρεχόμενες υπηρεσίες από τα κινητά 3ης γενιάς, αλλά και τα δίκτυα Wi-Fi, τονίζοντας την καταλυτική επίδραση των νέων τεχνολογιών, οι οποίες συμβάλλουν στην ταχύτατη ανάπτυξη των έτσι κι αλλιώς συγκλινουσών ΤΠΕ, με αποτέλεσμα την εμφάνιση ανατροπών στα υφιστάμενα μοντέλα οικονομικής ανάπτυξης και την εμφάνιση νέων, στα οποία επικρατεί η συμμετοχή, η συνοχή και η ισονομία των πολιτών. Επείσμη, πάντως, τη χρεία υποστήριξης τουλάχιστον σε αρχικό στάδιο, μέχρι να ξεπεραστεί το σύνδρομο "κότας-αυγού" και να ενισχυθεί η δυναμική της ευρυζωνικής αγοράς, καθώς η χώρα μας είναι ανύπαρκτη σε διεθνές επίπεδο. Τέλος, υπογράμμισε ότι -στο πλαίσιο της ΚτΠ- έχουν τεθεί τολμηροί και φιλόδοξοι, αλλά συνάμα ρεαλιστικοί και με άμεση δυνατότητα υλοποίησης στόχοι, και ολοκλήρωσε με την προειδοποίηση ότι δεν πρόκειται να υπάρξει η απαιτούμενη εξάπλωση των ευρυζωνικών υποδομών και υπηρεσιών, όσο αυτές ανταμωπίζονται ως παραπροϊόν της αγοράς τηλεφωνικών υπηρεσιών. (Επικοινωνιών για περισσότερες πληροφορίες: stelios@gmet.gr)

Δικτυακές πύλες και περιεχόμενο: η εξατομικευμένη εξυπηρέτηση του πολίτη
Κυριάκος Διακονικολάου, ερευνητής στο ΕΜΠ

Στόχος της παρουσίασης ήταν να περιγράψει και να

αναλύσει την έννοια της "Κυβερνητικής δικτυακής πύλης" (Government portal), να τεκμηριώσει την πρωτεύουσα σημασία τους σε κάθε σύστημα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, να αναλύσει τις ουσιώδεις διαφορές μεταξύ μιας Κυβερνητικής Δικτυακής Πύλης κι ενός σημερινού Κυβερνητικού Τύπου και να προτείνει βέλτιστες πρακτικές για την ανάπτυξη Κυβερνητικών Δικτυακών Πυλών, με βάση τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και την ωριμότητα της σε Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών.

Κατά τον εισηγητή, τέτοιες πύλες αποτελούν τον κορμό κάθε συστήματος ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και γι' αυτό αποτελούν κεντρικό θέμα μελέτης, καθώς αποτελούν ένα κεντρικό σημείο επαφής με τους χρήστες σχετικά με κάθε είδους πληροφόρηση ή εξυπηρέτηση (βλέπε, υπηρεσίες) που αιτούνται από τη συγκεκριμένη κυβερνητική αρχή. Εξ ου και η πρακτική, στις πρωτοπόρες σε θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης χώρες, η πύλη αυτή να αποτελεί το μόνο σημείο για την ενημέρωση και την εξυπηρέτηση των χρηστών σε οποιοδήποτε θέμα αφορά την επαφή τους με το κράτος, όπως φάνηκε από τα παραδείγματα της κεντρικής σελίδας εξυπηρέτησης πολιτών και επιχειρήσεων στις ΗΠΑ (USA FirstGov), δοσοληψιών με το δημόσιο ή πληροφόρησης των Αμερικανών στο εξωτερικό. Παρουσιάστηκαν οι διαφορές ανάμεσα στις κυβερνητικές πύλες και τους κυβερνητικούς τόπους, παρουσιάστηκαν web εφαρμογές και αναλύθηκαν οι τρόποι εξατομικευμένης εξυπηρέτησης του πολίτη (βλ. σχετικό σχήμα), που τις περισσότερες φορές υλοποιούνται με μια μεσαίου ή μεγάλου μεγέθους Εφαρμογή Διαχείρισης Πληροφορίας, που φυσικά πληροί κάποιες ειδικές απαιτήσεις.

Αναλύθηκε επίσης, η λειτουργικότητα μιας κυβερνητικής δικτυακής πύλης και η διαδικασία ανάπτυξής της, ενώ έγινε εκτενής αναφορά σε οδηγίες και θεμελιακά τεχνολογικά πρότυπα. Ο εισηγητής ολοκλήρωσε τονίζοντας πως το πληροφοριακό υλικό αυτής της

παρουσίασης θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση μιας αναλυτικής μελέτης και την εκκίνηση μιας δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές, τις γενικές αρχές και τα τεχνολογικά πρότυπα που θα έπρεπε να διέπουν τις μελλοντικές υλοποιήσεις ελληνικών κυβερνητικών δικτυακών πυλών. Επίσης, θα μπορούσε να συμβάλει στη διαμόρφωση συγκεκριμένων τρόπων και διαδικασιών με τους οποίους όλα τα παραπάνω θα βοηθούσαν (τόσο τον δημόσιο τομέα, όσο και τις εταιρίες πληροφορικής που ενδιαφέρονται να αναλάβουν ανάλογα έργα) στις διαδικασίες της προκήρυξης, της ανάπτυξης και της λειτουργίας κυβερνητικών δικτυακών πυλών.

Διαχείριση δεδομένων και επιχειρησιακή ευφύια: αποθήκες δεδομένων
Δαμιανός Χατζηπαντωνίου, επ. καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου

Ο σημαντικός ρόλος της διαχείρισης δεδομένων και της επιχειρησιακής ευφύιας στη στήριξη αποφάσεων αποκαλύφθηκε στο πλαίσιο αυτής της εισήγησης, η οποία συμπεριέλαβε αναφορές στην αρχιτεκτονική και τις βασικές συνιστώσες, στις καλές πρακτικές και κάποια ιδιαίτερα θέματα, και στην αναδυόμενη τεχνολογία των ροών δεδομένων. Βασικός στόχος παραμένει η δυνατότητα για τους μεν χρήστες να διατυπώνουν εύκολα τα ερωτήματά τους, όσο πολύπλοκα κι αν είναι, ενώ για το σύστημα να απαντά σ' αυτά τα ερωτήματα γρήγορα. Ο εισηγητής περιέγραψε τις συνήθειες βάσεις δεδομένων, τις διαφορές ανάμεσα σε OLAP και OLTP (βλ. σχετικό σχήμα), τα πεδία εφαρμογών (που ξεκινούν από το marketing, τις τηλεπικοινωνίες και τον τραπεζικό τομέα και φθάνουν ως την υγεία, τις μεταφορές και την ενέργεια), τα κίνητρα και την υποστήριξη ανάλυσης δεδομένων, παραθέτοντας σχετικά παραδείγματα, όπως τι συμβαίνει στην περίπτωση του Παρατηρητηρίου Τιμών. Στη συνέχεια αναφέρθηκε στην αρχιτεκτονική τέτοι-

ων συστημάτων, με την εξαγωγή, τη μετατροπή, τη φόρτωση, την ανάλυση και την εξόρυξη δεδομένων, πριν περάσει στην ανάπτυξη αποθήκης δεδομένων, τη σημασία του ανθρώπινου παράγοντα και τις σχεδιαστικές τεχνικές, την αποδοτικότητα του συστήματος, τη φόρτωση και την ανάλυση των δεδομένων, τις γλώσσες και τα εργαλεία των ερωτημάτων, τις διαφορές ανάμεσα στις σχεσιακές (Relational OLAP) και τις πολυδιάστατες (Multi-dimensional OLAP) βάσεις δεδομένων. Αναφέρθηκε, επίσης, στα πιο συχνά απαιτούμενα εμπορικά πακέτα της αγοράς και έκλεισε με μια -βαθύτερη- αναφορά στις ροές δεδομένων, που αξιοποιούν τις συνεχείς ροές (data streams), οι οποίες έχουν να κάνουν με network monitoring - traffic engineering, telecom call records, network security, financial applications, sensor networks, manufacturing processes, weblog - clickstreams και massive data sheets.

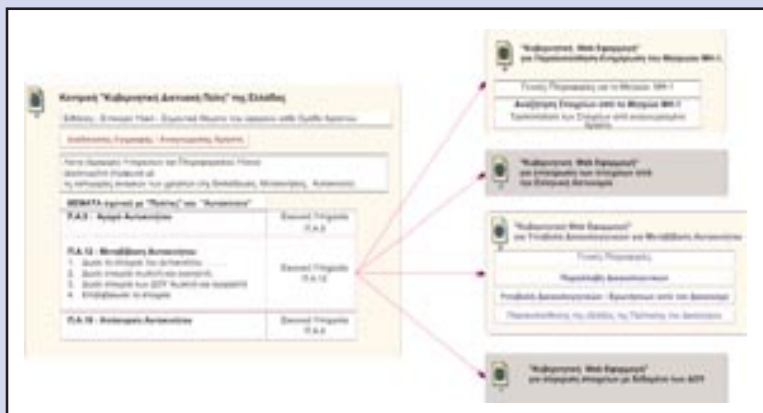
Το συμπέρασμά του ήταν ότι οι νέες εφαρμογές αλλάζουν την έννοια της ανάλυσης δεδομένων, καθώς προσφέρουν κέρδος χρόνου (τόσο για τους προμηθευτές περιεχομένου, όσο και τους χρήστες), περισσότερες και καλύτερες πληροφορίες, καλύτερες αποφάσεις, βελτίωση των επιχειρηματικών διαδικασιών και υποστήριξη για την επίτευξη στρατηγικών επιχειρηματικών στόχων.

Διαχείριση Συμβολαίων επιπέδου υπηρεσιών: σχεδιασμός - παρακολούθηση - τροποποίηση
Πέτρος Γανός, ερευνητής στο ΕΑΙΤΥ - μέλος της ομάδας σύνταξης εμπεριωγμοσύνης για συμβάσεις επιπέδου ποιότητας υπηρεσιών

Στόχος αυτής της εισήγησης ήταν να δικαιολογηθεί η αναγκαιότητα χρήσης συμβάσεων διασφάλισης επιπέδου ποιότητας υπηρεσιών (ΣΔΕΠΥ), στο πλαίσιο της συνεχώς ενισχυόμενης πρακτικής εκχώρησης λειτουργιών (outsourcing), της οποίας η επιτυχία στηρίζεται σε σαφώς καθορισμένες αρμοδιότητες και δια-

δικασίες επικοινωνίας. Κατά τον εισηγητή, το Service Level Management (SLM) ολοκληρώνει και παρέχει πληροφορίες για μεγάλο αριθμό υπηρεσιών σε σχέση με τη διαθεσιμότητα, τις διαθέσιμες μετρήσεις, την απόδοση, τις διαθέσιμες αναφορές, την τήρηση των επιπέδων ασφαλείας και την υποστήριξη των υπηρεσιών. Εκτενής αναφορά έγινε στη μεθοδολογία εκχώρησης λειτουργιών σε εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών, σ' ό,τι αφορά στη λήψη της απόφασης, την εδραίωση της συμφωνίας, την υλοποίηση και διαχείρισή της. Αναλύθηκαν η φύση της ΣΔΕΠΥ (νομικό κείμενο, που επισυνάπτεται σε ένα γενικότερο συμβόλαιο ανάθεσης δραστηριοτήτων σε εξωτερικό συνεργάτη και περιλαμβάνει περιγραφή των παρεχομένων υπηρεσιών και προδιαγραφές για το επίπεδό του και τα αποτελέσματα που αναμένει να λάβει ο πελάτης), οι προϋποθέσεις για την εκπόνησή της και ο σκοπός χρήσης της, περιγράφηκαν τα είδη των ΣΔΕΠΥ.

Επίσης, έγινε αναφορά στα περιεχόμενά της, στις παρεχόμενες υπηρεσίες, την απόδοση, την παρακολούθηση και τις αναφορές, τη διαχείριση τυχόν προβλημάτων, τις αμοιβές και τις κάθε λογής δαπάνες, τα καθήκοντα και τις ευθύνες του πελάτη, τις εγγυήσεις και τα μέτρα θεραπείας, την ασφάλεια, τα πνευματικά δικαιώματα και την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών. Ειδική μνεία έγινε για τη νομική συμμόρφωση και την επίλυση τυχόν διαφωνιών, τη λήξη ισχύος της ΣΔΕΠΥ και τα παραρτήματα, στα οποία περιγράφονται εκτενέστερα οι τυπικές και μη τυπικές υπηρεσίες, η διαθεσιμότητά τους, ο τόπος παροχής τους, οι διαδικασίες ελέγχου αλλαγών, η παρακολούθηση των υπηρεσιών και η μέτρηση της απόδοσης (βλ. και σχετικό σχήμα), οι αναφορές επιπέδου ποιότητας, κλπ. Τέλος, σ' ό,τι αφορά στις υπηρεσίες πρόσβασης στο Διαδίκτυο, έγινε αναφορά στις παραμέτρους SLA που διέπουν αυτόν τον εξειδικευμένο τομέα, ενώ ανάλογη αναφορά έγινε και στην περίπτωση υπηρεσίας μηχανοργάνωσης και υπηρεσία φιλοξενίας εξυπηρετητών (Data Center). **IS**



	Διαφορές OLAP και OLTP	
	OLTP	OLAP
Χρήστης	Υπάλληλος	Εξειδικευμένος υπάλληλος
Σκοπός	Λειτουργικός	Ανάλυση δεδομένων
Χρήση	Επαναληπτική Ad Hoc	
Γπεξέργασία	R/W, Index	Read, Scans
Μονάδα έργου	Συναλλαγές	Πολύπλοκα ερωτήματα
# εμπλ. εργαζομένων	10s	1000000s
# χρηστών	1000s	10s-100s
Μέγεθος DB	MB-GB	GB-TB

Παράδειγμα Πίνακα Παρακολούθησης και Απόκρισης						
Μορφή υπηρεσίας	Παράδειγμα του SLA	Μετρικές	Τρόπος Έκθεσης στοιχείων	Αποθετικό όρος	Χρόνος και Τρόπος ενημέρωσης	Διαδικασία επίλυσης
Δικτυακές πύλες	Διαθεσιμότητα	Ποσοστό	Page	100%/99%	15 λεπτά / E-mail & paging	>1 ώρα
	Μεταβολή Περιεχομένου	Αριθμός	N/A		N/A	
	Χρόνος Απόκρισης	Μilliseconds	Συναλλαγές ανά το Data center	8 seconds/1 second	15 λεπτά / E-mail & paging	>1 ώρα
	Αριθμός επισκέψεων	Αριθμός	Διατηρησιμότητα			
	Backup	Επιτυχής/Αποτυχής	Αναφορά επίλυσης	150	εβδομαδιαία / E-mail	Επικοινωνία με την υπηρεσία που παρέχει την υπηρεσία
	Αριθμός Συναλλαγών	Αριθμός	Αριθμός ερωτημάτων ανά 15 λεπτά ανά μετρητή ανά 6 μήνες ή άλλα ανάλογα με τον τύπο των ερωτημάτων (load balancers)	Κατά περίπτωση	1 ώρα / E-mail & paging	Επικοινωνία με την υπηρεσία που παρέχει την υπηρεσία - αναφέρεται στους χρόνους που αναφέρονται στο συμβόλαιο